

40 109

ZERMESTER

70

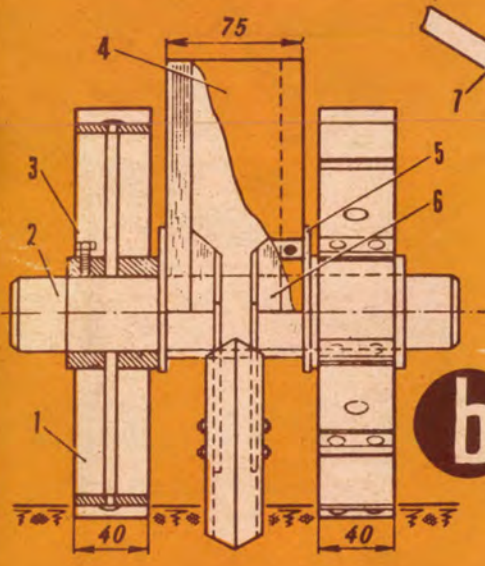
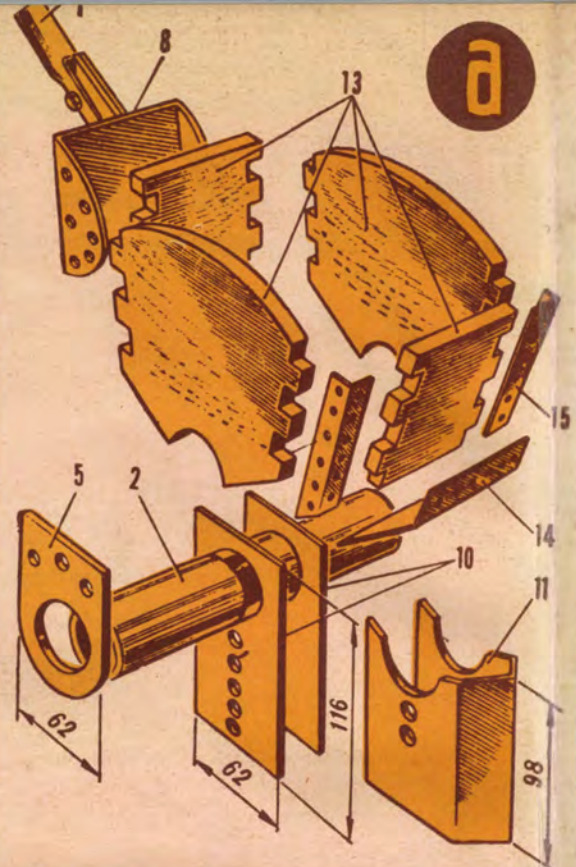
3

25

JEN

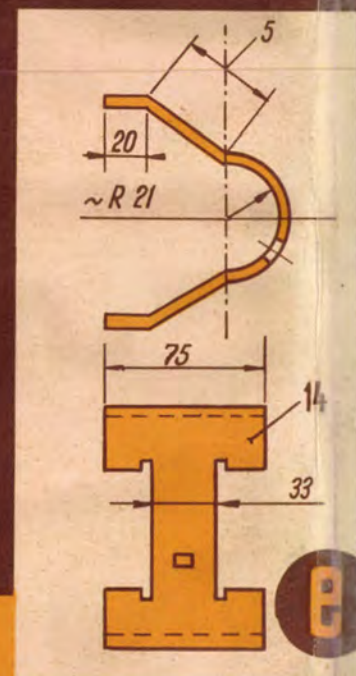
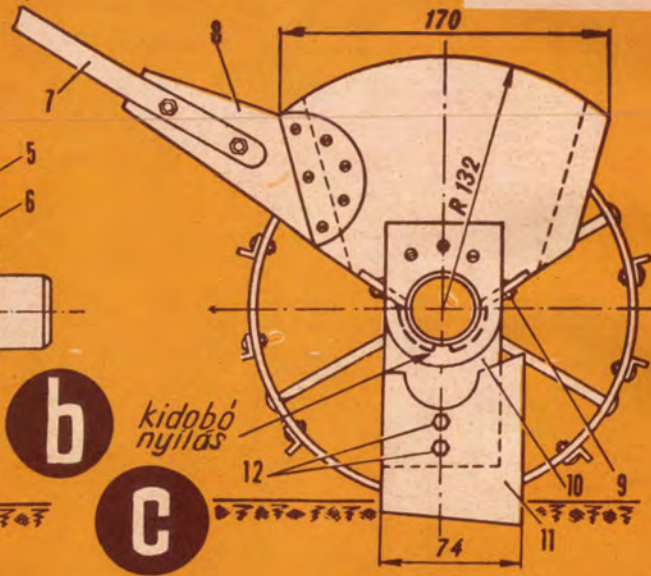
"HÁZTÁJI" vetőgép

b

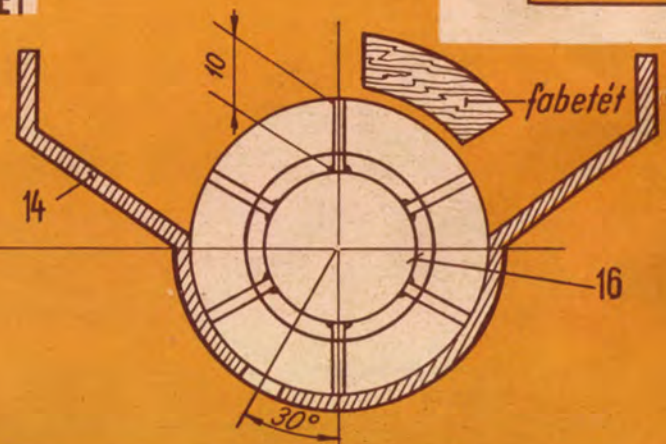
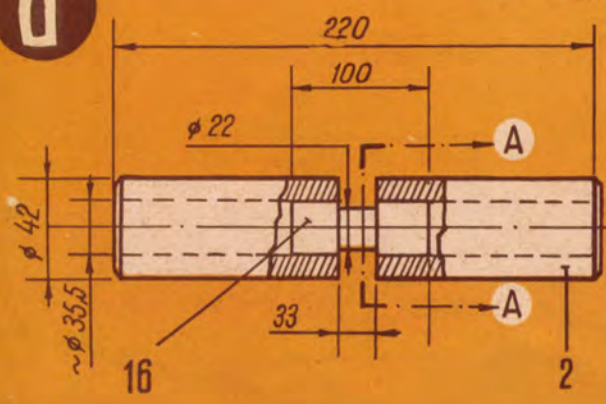
kidobó nyílás

c

e

A - METSZET

Háztáji vetőgép

Tavasszal sokan igyekeznek a szabadba. Különösen, ha háztáji földjük, nagyobb kertjük várja a szorgos kezek munkáját. A földeken végzett munka hasznos is, meg sokszor kikapcsolódást is jelent. Am e hasznos tevékenykedés sok és fáradságos munkát jelent. S ha legtöbbször szívesen is végzik a növénytermesztéssel kapcsolatos munkákat, mégis sokszor gondolnak arra, miként könnyíthetnék az egyes munkafázisokat. Nos, aki nem rest, és nem sajnál egy kis többletmunkát, az az alább ismertetett vetőgéppel könnyíthet munkáját, s egyúttal a vetés is egyenletesebb lesz, vetőmag takarítható meg. (A vetőgép rajza baloldalt, a színes borító oldalon látható.)

SZÜKSÉGES ANYAGOK

8 mm vastag rétegelt lemez, vagy 1/2"-os deszka, 2 és 3 mm vastag vaslemez, 42 mm külső átmérőjű és 42 mm belső átmérőjű vascső, 6–8 mm átmérőjű gömbvas, valamint 36 mm átmérőjű vas- vagy farúd.

ELKÉSZÍTÉSE

Rétegelt lemezből vágjuk ki a magtartó oldalait (13) és ragasszuk össze epokittal. Az összefogó lemezt (15) 2 mm vastag lemezből hajlítjuk meg, de mivel abból két darabra lesz szükségünk, célszerű kétszeres hosszúságú darabot készíteni és azt középen kettéfűrészelni. Szintén 2 mm vastag lemezből készül a tolórúd tartóbakja (8) és a terelőlemez (14, „e”). Hajlítás után a tartóbakot facsavarral erősítjük fel a már megszáradt magtartó (4) oldalaira („a” ábra).

A tengely anyaga 2 db 42 mm átmérőjű acélcső (2). A betét (16) esztergálással készíthető el, amelynek kisebb átmérőjű részére hegesszünk 10x33 mm-es „lapátokat” („A”-metszet). Ezután húzzuk rá a két csődarabot és a lapátok külső élei mentén hegesszük össze. A 2 db tengelytartó lapot (5) 3 mm vastag lemezből vágjuk ki és a rajz alapján készítsünk 42 mm átmérőjű furatot, abba helyezük majd a tengelyt. A lapok felerősítésére fúrunk 3–3 db süllyesztett lyukat és csavarozzuk fel a megfelelő oldallapokra.

A magvezetőket és a csoroslyát 3 mm vastag lemezből készítsük. A csoroslyát (11) ajánlatos két darabból, hegesztéssel kialakítani. A magvezető lemezeket (10) fogjuk össze és függőleges irányban egymástól azonos távolságra készítsük el az 5 db, M6-os menetet. Két 6,5 mm átmérőjű lyuk kell a csoroslyába is. Azzal állíthatjuk majd a vetés mélységét (12). A tengelyt az egyik tartólapba helyezzük, ráhúzzuk a két magvezetőt, majd a helyére illesztjük a korábban elkészített terelő lemezt és felcsavarozzuk a magvezető lapok közé (9). A magtartó és a vezetőlapok közötti részt ferdére vágott és beragasztott deszkával (6) töltjük ki. Így egyúttal rögzítettük a magvezető lemezeket is („b”, „c” ábra).

Járókereket vasból vagy fából készíthetünk (3). Ha vasanyagunk van, az abroncsot 40 mm széles lemezcsíkból hajlítjuk meg. Küllőnek 6–8 mm átmérőjű gömbvasat használunk. A kerékagy 42 mm belső átmérőjű vastag falú vascső, amelybe fúrunk M8-os menetet és hatlapfejű csavarral erősítjük a tengelyre. A küllőket egyforma hosszúra fűrészeljük és 30°-os szögben hegesszük az agyra, majd az abroncs belső oldalára. A kész kereket helyezzük a tengelyre és rögzítjük a szorítócsavarokkal. (Kerékként kész, használt eketaligából kiszertelt, azonos méretű kerekeket is használhatunk.)

A tolórúd (1,7) 20 mm átmérőjű cső (farúd is lehet). A rudat egyik végén fűrészeljük be, a tartóbak lemezére húzva, fúrunk ki és csavarozzuk fel. Másik végére keresztben helyezünk vékonyabb fém- vagy farudat. Ha a tolórúdra lemezből készített 300 mm átmérőjű karikat akasztunk, gépünk még boronálni is fog.

HASZNÁLATA

A vetőgépet állítsuk a megművelendő terület szélére, szabályozzuk be a megfelelő vetésmélységet, és töltjük meg a magtartót. A kerék mozgásával szinkronban, a tolóhenger a kidobó nyíláson át szórja a vetőmagot a csoroslya vágta magágyba. A vetésárok betakarását a gép mögé kötött fémkarika végzi. Csökkenthetjük a vetéssűrűséget, ha a tolóhenger lapátjai közé fabetéteket helyezünk („d” ábra). Ha a munkát befejeztük, a magtartóban maradt magvakat szedjük ki, mert ha a gépet mozgásba hozzuk (pl. kamrába toljuk) ott is vetni fog, ahol nem akarjuk. A felesleges magszórás a kidobónyílás teljes lefedésével is megoldható.

A MAGYAR
KOMMUNISTA IFJÚSÁGI SZÖVETSÉG
KÖZPONTI BIZOTTSÁGÁNAK
BARKÁCSOLÓ FOLYÓIRATA

1970. 3. szám, XIV. évfolyam

Főszerkesztő: SZÜCS JÓZSEF

Szerkesztőség:

Budapest, V. kerület, Münnich Ferenc utca 15.

(volt Nádor utca)

Telefon: 317-324

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat – Felelős kiadó: TÓTH LÁSZLÓ – Kiadóhivatal: Budapest, VI., Révay utca 16. – Telefon: 116-660. Megjelenik havonta egyszer – Terjeszti: a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknel, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI, Budapest, V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy csekkbefizetési lapon (csekkzámlaszám: egyéni 61.253, közület 61.066)

Előfizetési díj: negyedévre 12,— Ft,

fél évre 24,— Ft, egész évre 48,— Ft

Közlésre alkalmatlan kéziratokat, képeket, rajzokat nem őrzünk meg és nem juttatunk vissza

Index: 25 213

69.4759 Az Athenaeum Nyomda rotációs mélynyomása. A borító kolor-offset íves nyomás

Felöl vezető: SOPRONI BÉLA igazgató

MAGYARÁZAT

a cikkeink mellett látható jelekhez

- Egyszerű, könnyen elkészíthető
- Közepes felkészültséget és szerszámot igénylő
- Csak jól képzettek által, speciális szerszámokkal készíthető el.

A TARTALOMBÓL

Dekoráció évfordulóinkra	2
Megkérdeztük	5
Keresik – ajánlják	6
MULTIMAX-ból lombfűrész	7
EM-MEO: csiszoló anyagok	8
Horgászoknak	9
Megismételve; Akkutöltő	10
Sakk, fából	12
Vékony fűrők élezése	12
Lemezjátzó erősítő	14
HÉTVÉGI FAHÁZ	15–18
Ötleparádé	20–21
Labdaütők	22
Kivezérlés-mérő mikrofonra	24
Bútorfény kozmetika	24
Teleppótló	26
Nemzetközi ötleparádé	27
Gokart kicsiknek	28
EM-vizsga	29
Szakkörökben láttuk	30
Mini-zománc	32
Billenő fiókok	32

1970/3

Üzemek, KISZ-szervezetek, szakkörök dekorációsainak szeretnénk segítséget nyújtani a közelgő emlékezetes évfordulókra — hazánk felszabadulásának negyed százados jubileumára és V. I. Lenin élv társ születésének centenáriuma — való felkészüléshez. Az előbbihez ugyan már nagyrészt elkészültek a dekorációk, de itt közölt javaslatunkkal még tán nem késünk el. Az egyébként használható a centenáriumi dekorációhoz is.

Nagyon mutatós anyag plasztikus számok, betűk elkészítéséhez a polisztirolhab. — ismertebb nevén a hungarocell. Különböző betűk, számok kivágásához 20—30 mm vastag lapokat célszerű beszerezni. Hazánk felszabadulásának negyed százados évfordulójára dekorációként pl. elkészíthetjük a rajzon (A) látható 25-ös számot és az alatta levő babérágat. A számok megrajzolásához segítséget nyújt a négyzethálós beosztás, amely lehetővé teszi a kellő nagytást, átmásolást.

Dekorációsoknak

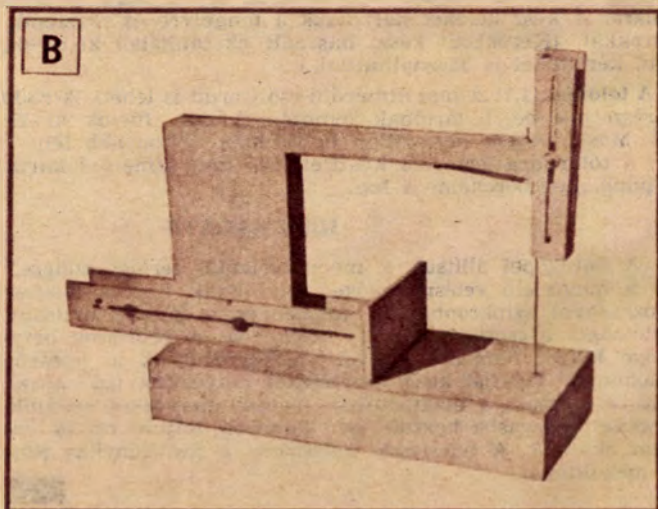
A MUNKA MENETE

Egy kívánt méretű papírt úgy osszunk be egyenlő négyzetekre, hogy a függőleges és vízszintes kockák száma megegyezzen rajzunk négyzeteivel. Helyes a szélső kockákat mindkét helyen beszámolni. Ezután gondosan másoljuk át a számokat és az ágat. Felnagyított rajzunkat indigót használva másoljuk át a hungarocell-lap síkjára. A körülvágáshoz hegyes és éles kést használunk, melyet — kissé megdöntve — fűrészként mozgassunk. Sűrű fogazatú fűrész (pl. lombfűrész) szintén alkalmas a hungarocell vágására. Akik a polisztirol habból sok dekorációt készítenek, azoknak ajánljuk a képen látható „műanyagfűrész” használatát (B). Leírása megtalálható az EM 1968/8. számában. Hasonló módon készíthetünk fel-

A

B

iratot is. Ehhez érdemes betűsablont készítenünk, melyet csak körül kell rajzolni a hungarocell felületén.

A kivágott számok, betűk, vagy ábrák felületének színezésére dekorációs festéket használjunk. Lényeges a színek összhangjának biztosítása is. Például fehér háttér esetén a 25-ös szám lehet piros, az ág zöld és az alatta levő felirat szintén piros. A hungarocell felerősítésének módját a háttér anyaga szabja meg. Fára vagy kartonpapírra PR-3 vizes diszperziós ragasztóval erősíthetjük. Puhafa háttérre gombostűvel is „felszegelhetjük”.

A CENTENÁRIUMRA

A jubileumi felkészülés keretében szintén a dekorációsoknak ajánljuk Lenin-portré kialakítását (C). A felnagyítható portré sokféle módszerrel elkészíthető. Ha az arcképet felbontjuk mozaikhatású kockákra, a portrét az EM 1966/12. számában ismerte-

D

ÉVFORDULÓINKRA —

tett gipszmozaik megoldással is elkészíthetjük. Ebben az esetben nem fontos színeket alkalmaznunk, a kép a fekete-fehér négy-öt féle tónusából állítható össze. Teljesebb mozaikhatást akkor érhetünk el, ha például különböző színű, vagy egyszínű, de több tónusú műanyaglapok vágott, vagy tördelt darabjaiból rakjuk ki az arcképet. Egyszerű módszer még az 1969/11. EZERMESTER-ben közölt üvegfestés. Hatásosabb lesz a megoldás, ha a festett üveglapot hátulról egyenletesen megvilágítjuk.

A képünkön (D) bemutatott rézberakásos portré méltó terem- vagy szobadísz lehet. Egy fatörzs keresztmetszetébe rézlapból levágott csíkokat kalapálunk, a felnagyított képnek megfelelően. Szükségünk van egy kb. Ø 200 mm-es 20–30 mm vastag egyenletesen vágott fatörzsdarabra, valamint sárga- vagy vörösrézlemezre. Olyan sötét színű fát válasszunk, melynek évgyűrűi jól látszanak. A fa hánca ép és száraz, repedésmentes legyen. A fa felületét (büttyjét) csiszoljuk egészen símára és egyenletesre. Ezután a Lenin portrét a négyzetháló segítségével felnagyítva rajzoljuk papírlapra és onnan másoljuk át a fa felületére.

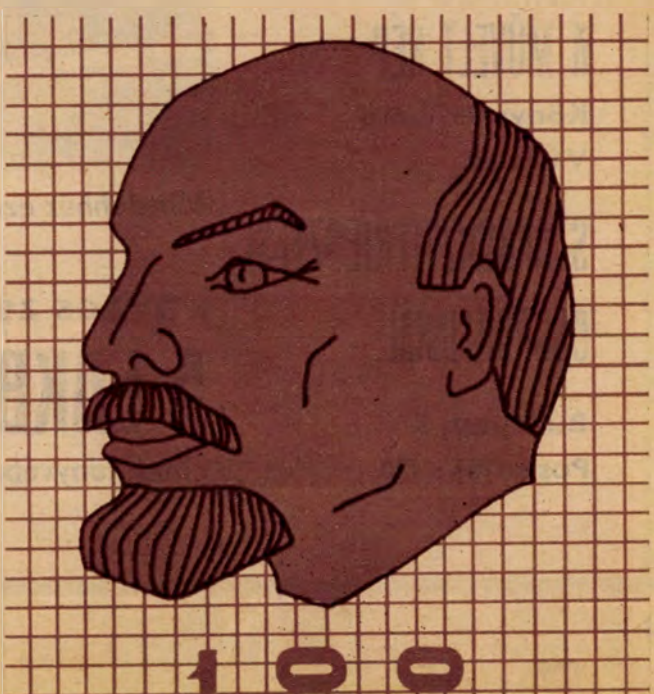
Vágjunk rézlemezünkéből 3 mm széles csíkokat. Hosszuk igazodjon a rajzon megadott egy-egy határoló vonal hosszúságához. A csíkot hajlítsuk meg a falapra rajzolt vonal görbületeinek megfelelően és ha fedik egymást, helyezzük a fa síkjára. Ezután a csíkot — könnyű kalapáccsal gyengén ütögetve — fokozatosan verjük bele a fába. Amennyiben a vonal hosszabb mint rézcsíkunk, egy másik csíkkal folytassuk a munkát. A réz legyen egyszintű a fa síkjával. Ha készen vagyunk, ismét csiszoljuk le a fa-

lapot és nitro- vagy csónaklakkal vonjuk be. A fa berepedését megakadályozhatjuk, ha másik oldalába „S”-alakú fémcsíkokat ütünk. Nagyon egyszerű és gyors megoldás furnir

ÁLBERAKÁSSAL KONTRASZTOS FAINTARZIA készítése. Alapja világosabb színű keményfa deszka (a). Arra ragasztjuk fel a portré középsötét furnirból ollóval, szikével kivágott árnyképét (b). Arra meg a sötét, vagy pácolt furnirból kivágott harmadik rétegét, a sapka, szakáll, szemöldök stb. tónuslapját (c). A furnir vékony, hántolt nem réteges falemez, hulladékként is kapható. A ragasztásához enyv, hidegenyv, epokitt is alkalmas!

Javaslatainkat csak ötletadónak szántuk: Végső soron úgyis ki-ki maga dönti el, milyen dekoráció készítésével ünnepelheti a legméltóbban kedves évfordulóinkat.

BÁGYI JÁNOS

C

100

A LAKÁS BERENDEZÉSE VÁROSBAN ÉS VIDÉKEN SOK CSALÁDNAK GONDJA

Tennivalók
a lakásban:

- a. ELHELYEZÉS
- b. DÍSZÍTÉS
- c. VILÁGÍTÁS
- d. FŰTÉS
- e. BÚTORFAJTÁK
- f. FESTÉS
- x. STB.

Megrendelhető:

A MŰVELT NÉP

Könyvterjesztő
Vállalat

SZAKKÖNYVTERJESZTÉSI

CSOPORTJÁNÁL

Budapest, 5
Postafiók: 370

Kovács Zsuzsa

A LAKÁSBERENDEZÉS ÁBĒCĒJE

Mindehhez ezernyi tanács

KOVÁCS ZSUZSA:

A LAKBERENDEZÉS ABC-je

című könyvében

kötve 40,— Ft

(—)

Megkérdeztük...

Heribert Reisenweber elvtársat, az NDK Kulturcentrum igazgatóját, milyen a barkácsolás helyzete az NDK-ban? Nem véletlenül tettük ezt, mert közismert, hogy a szocialista országok közül a lakáskultúra, a barkácsanyag- és szerszámellátás terén az NDK kiemelkedő helyet foglal el. A Budapest, V., Deák Ferenc tér 3. szám alatti kultúrközpont bizonyos mértékig kapocs a magyar és az NDK-beli ezermesterek között (például április hónapban ott tartják majd meg a Lenin-centenárium tiszteletére rendezett, s az ezermesterkedő úttörők számára meghirdetett papírmódel-építési verseny ünnepélyes eredményhirdetését).

Első kérdésünk: Vannak-e az NDK-ban a barkácsolónak szervezetei?

Lényegében két fő csoportba tömörülnek a barkácsolók. Az egyik az ifjúság részére, úgyszólván a legkisebb városokban is létesített modellező és barkács szakköröké. Ezek felett a felügyeletet az NDK Ifjúsági Szövetsége, az FDJ, illetve az ottani honvédelmi sportszövetség, a GST gyakorolja. Fő feladatuk a „holnap ifjú mestereinek”, az ifjúságnak az oktatása.

A másik csoportba a felnőttek részére létrehozott **javító bázisok** tartoznak. Csaknem minden nagyobb, új lakóház-központban van műhely és szerszámkölcsonzó részleg, ahonnan a háztartási javításokhoz szükséges főbb szerszámokat ki lehet kölcsönözni, s ahol a bonyolultabb mun-

kákat el lehet végezni. Ezeket a lakóközösségek hívták létre.

Miként segítik az NDK-ban a lakosságot, az állami lakóházakat karbantartó személyeket (rendeletek, törvények, kölcsönző és javító műhelyek stb.)?

Külön törvények biztosítják számukra az anyag és szerszámellátáshoz szükséges helyiségeket, szakembereket. Pontosan megszabják, hogy milyen munkákat végezhetnek laikusok és melyekhez szükségesek szakemberek. Szakemberek és nem iparosok! Például egy gyárban dolgozó villanyszerelő akkor is javíthatja a saját és lakótársai áramhálózatát, ha nincs iparengedélye. A rendeletek azt is megszabják, hogy a mindehhez szükséges anyagokat és szerszámokat megvásárlók milyen visszatérítést kapnak — sőt, hogy munkájukért milyen honoráriumban részesülnek.

Milyen kifejezetten barkács-anyagok és szerszámok készülnek az NDK-ban és azokból melyek jutnak el Magyarországra?

Közismert, hogy az NDK szerszámipara nagyon fejlett, csakúgy mint a barkácsanyagok zömét gyártó vegyipar. Nagyon nehéz lenne felsorolni valamennyi barkácscélra gyártott szerszámot, de jó részükkel a magyar barkácsolók is találkozhatnak. Példaként a nagyon népszerű MULTIMAX barkács-szerszámgépet, a tiplipótló Dübel-masszát, a papírtapétát, és a különféle gépkocsi ápoló anyagok változatait említem meg.

Milyen barkács-folyóiratok és könyvek jelennek meg, azok közül melyeket ajánlaná németül tudó olvasóinknak?

Kifejezetten barkács folyóirat a kéthavonként megjelenő **Practic**. A lakáskultúra kedvelőinek készül a **Kultur im Heim** és barkácsolással foglalkozik még a **Jugend und Technik** is. A lakóközösségek képeslapja a **Magazin für Haus und Wohnung**. Nagyon közkedveltek a barkácsolást a gyermekekkel megkedveltető egyszerűbb kiadványok is. Közismerten kitűnőek az elektromos barkácsoló könyvek, és a lakóbizottságok mondhatni kézikönyve, a **Praktikus**. Nálunk is nagy sikert aratott a 32,— Ft-ért kapható **Unser Schneiderbuch** című szabás-varrás könyv, mint a „nőies” barkácsolás szakirodalmá. A legújabb könyvünk egy nagy enciklopédia, a „Háztartások kézikönyve”.

(Ugyanezen az oldalon külön is ismertetjük. A Szerk.)

Rendeznek-e barkácskiállításokat, versenyeket — közvetít-e azokat a rádió, televízió?

Rendszeresen tartanak körzetenkénti barkácsversenyeket és a lakóbizottságok között folyamatos karbantartási versenyt. Az ifjúság részére rendezettek közül kiemelkedik az évenként ősszel megrendezett MMM (Messe der Meister von Morgen = a holnap mestereinek vására). A rádió és televízió rendszeresen közvetíti ezeket — riport és tanfolyam formájában.

Szerepel-e a lipesei tavaszi vásáron is barkácsstéma, vagy azt csak az őszi vásár során mutatják be?

A barkácsolás a tavaszi, technikai vásáron is téma, pl. idén a 20-as csarnokban állította ki termékeit a MULTIMAX-ot gyártó cég. Az őszi, fogyasztói cikkek vásáron viszont kiemelt, külön témakört alkot a szabad idő hasznos eltöltésén belül a barkácsolás is. Akkor szélesebb körben mutatjuk be az NDK iparának ezermestereket érdeklő szerszámait, anyagait.

Rendez-e az NDK a közeljövőben Magyarországon barkácskiállítást?

Kifejezetten ilyen kiállítást nem tervezünk, viszont az UNION-cég május 22. és június 5. között Budapesten kiállítást tervez. A kiállításon helyet kapnak a VEB Elektrowerke Sebnitz termékei (a MULTIMAX szerszámgép és tartozékai) mellett olyan más közkedvelt gépi szerszámok is, mint az univerzális **Venusberg** köszörű-körfűrész. A kiállításra ezúton is meginvitáljuk a magyar ezermestereket és természetesen meghívjuk őket az NDK Kultúrközpontjába is, hogy az őket érdeklő felvilágosításokkal, szakirodalommal rendelkezésükre állhassunk.

Egy barkácskönyv az NDK kultúrközpontjában kaphatók közül

HANDBUCH FÜR DAS HAUS,

azaz: a háztartás kézikönyve, 606 oldalon, 1500. részben kísérelő színes ábrával, 16 színes táblával, 1280 címszó alatt enciklopédiaként mutatja be a háztartásban előforduló tennivalókat. Néhány a díszes kötésű, nagyalakú album témaköréi közül: dekoráció, villanyszerelés, tálalás, házi gyógyszertár, fémmunkák, szabás-varrás stb.

Az új könyv csak az NDK Kultúrközpontban (Bp. V., Deák Ferenc tér 3.) vásárolható, illetve rendelhető meg, 81,— Ft-os áron.

HALLÓTTA???

FÉLÉVES

EZERMESTER-PÁLYÁZAT

Szerkesztőségünk a barkácsolók anyagellátásában érdekelt cégekkel közösen pályázatot hirdet az év folyamán legjobb, nagy cikket beküldő olvasóink számára.

A 2000—2000 Ft értékű fődíjak:

Az Ezermester és Úttörő Bolt Válatat által felajánlott komplett kézi- és gépi barkács szerszám.

A VASÉRT által felajánlott fémpipari szerszámok, szekrényben.

A FAÉRT által felajánlott, tetszés

Vékony csöveket, hengeres rúdanyagokat vágáskor ne szorítsunk közvetlenül a satuba, mert könnyen deformálódnak, sérülnek. Keressünk egy réselt lécdarabot (pl. parkettalécet), azt fogjuk a satuba, s a vátatba helyezett anyagot könnyedén vágathatjuk méretre, akár 45°-os, vagy más szögben is. A cső vagy rúd „leeső” végét hajlítsuk fel derékszögben, s azt fogva tarthatjuk a csövet szilárdan.

szerinti, (pl. fa satupadra, faipari kézi szerszámokra stb. szóló) vásárlási utalvány.

A KERAVILL által felajánlott elektromos műszerek, szerelő és ellenőrző szerszámkészlet.

A Háztartási és Illatszertbolt Válatat által felajánlott festőipari szerszámok és anyagok.

A pályázat folyamatos, f. év okt. 31-ig lehet a pályamunkákat szerkesztőségünkhöz eljuttatni. Azokat folyamatosan közöljük és a „verseny” állásáról áprilisi számunktól kezdve havonta tájékoztatást adunk. A végeredményt 1970 decemberi számunkban tesszük közzé.

Feltételek: A folyamatos versenyen bárki, több, külön, vagy egyszerre beküldött cikkel is részt vehet. A cikkeket és ábrákat, fotóikat az 1966 októberi számunk 18—19. oldalán közzétettek szerint kell elkészíteni. Egy-egy cikk terjedelme (a lapban megjelent) legalább 1½, legfeljebb 2½ oldal lehet. Csak a pályázó által el is készített tárgyról, építményről — alkalmazott módszerről szólhat — feltéve, hogy azt az EM még nem ismertette.

A fődíjak elnyerésének feltétele (az előbbieken túlmenően), hogy a cikkben ismertetettek elkészítéséhez a fődíjak között szereplő általános, faipari, festőipari, elektromos- vagy vasipari szerszámok legyenek szükségesek.

Valamennyi leközölt pályaművet ÖTLET-PARÁDÉNK keretében 300—600 Ft-os vásárlási utalvánnyal jutalmazunk. Ezen túlmenően ítéljük oda az év végén a fődíjakat, s szerkesztőségünk külön jutalmait (egy-egy előfizetést lapunk 1971—72. évfolyamaira) a további 20 legjobb cikk beküldőjének. A közlésre alkalmatlan cikkeket visszaküldjük.

Az év folyamán a fődíjakért folyó verseny állása, újabb és jobb cikkek beérkezésétől függően módosulhat. A témák szabadon választhatók az ezermesterkedés széles tárgyköréből. A borítékokra szíveskedjenek ráírni: „EM CIKKPÁLYÁZAT”.

KÖVETKEZŐ SZÁMAINKBAN

„Csináld magad” játékok

Kerítés-klinika

Tranzistoros kincskereső

Szünnyogháló-MEO

Rádiós iskola — kezdőknek

Csőbútor kertbe

Cső-kuli

Mázolási hibák

Mégegyszer: hawaii gitár

Padlástér-beépítés

Virág-költöztetés

Műanyag csónak

Cikk-verseny

KERESIK

— AJÁNLJÁK

Keresik, mégpedig nagyon sokan lapunk új formátumú első, 1970-es januári számát. Pedig nem kiadónkon múlt, hogy nem jutott el valamennyi kedves Olvasónkhoz, — hiszen a december havinál 9000-rel többet nyomtak belőle. Reméljük, a februári, ismét növelt, összesen 142 000-es példányban megjelent Ezermestert már minden érdeklődő meg tudja vásárolni. Az „igazi” biztosíték mégsem az, ha Olvasóink újságárusoknál megpróbálják előre „lekötni” a lapot, hanem ha előfizetnek arra (az 1. oldalon olvasható módon).

Egyben kérjük azokat, akik a keresett 1970/1-es számból fölös példánnyal rendelkeznek, juttassák el azt szerkesztőségünkhöz. Természetesen a példányonkénti 4.— Ft-ot részükre postabélyegben megküldjük. Így a fölös példányokat el tudjuk juttatni az azokat „minden áron” keresőknek, ugyancsak postabélyegben előre beküldött 4.— Ft-ért.

S ha már lapunk keresettségéről szó-lunk, hadd említsük meg, hogy Navratl Egon ausztráliai olvasónknak a lapban közzétett kérésére, miszerint szeretne hozzájutni lapunk régi, bekötött évfolyamaihoz — levele szerint 48-an írtak. Igaz, voltak lapunkat alaposan felértékelők is — akik egy-egy évfolyamért nem átaloltak 150 \$-t kérni.

Tonhaiser Ferenc (CSSR, Levice, Ul. 29. Augusta 12.) olvasónk felhívásunkra közli, hogy náluk kapható PSPE propán-butánnal működő hegesztő berendezés. Kérjük Öt és csehszlovákiai olvasóinkat, küldjenek arról részletesebb ismertetést, prospektust.

Néhányan úgy vélik, hogy új, nagy formátumunk kevésbé kezelhető, mint a korábbi kisebb, — nehéz bekötni is. Az év vége felé ismertetni fogjuk egy — a nagyobb lapok célszerű tárolását is megoldó — dosszié készítését.

A ragasztókat ismertető EM-MEO-cikkünk alapján az Eger—Salgótarjáni TÚZEP közli, hogy egri, gyöngyösi, salgótarjáni és balassagyarmati üzleteiben MOZAIK-ragasztó 1 kg-os kiszerelésben is kapható.

Tárgyalások folynak az érdekelte kereskedelmi vállalatok, valamint a Belkereskedelmi Minisztérium és a KISZ között egy budapesti ezermester-áruház soron kívüli létesítéséről.

Külföldön élő olvasóink kérésére folyamatosan közöljük, hogy az Ezermestert mely külföldi könyvkereskedéseknél lehet ottani pénznemben előfizetni:

Argentínában: Juan Horváth Lavalle 361 Entrepiso 5., Buenos Aires;

Ausztráliában: Cosmos Bookshop 145. Acland St. St. Kilda, Viv. New World Booksellers 425 Pitt Street Sydney;

Belgium: Office International de Librairie 30, avenue Marnix Bruxelles 5;

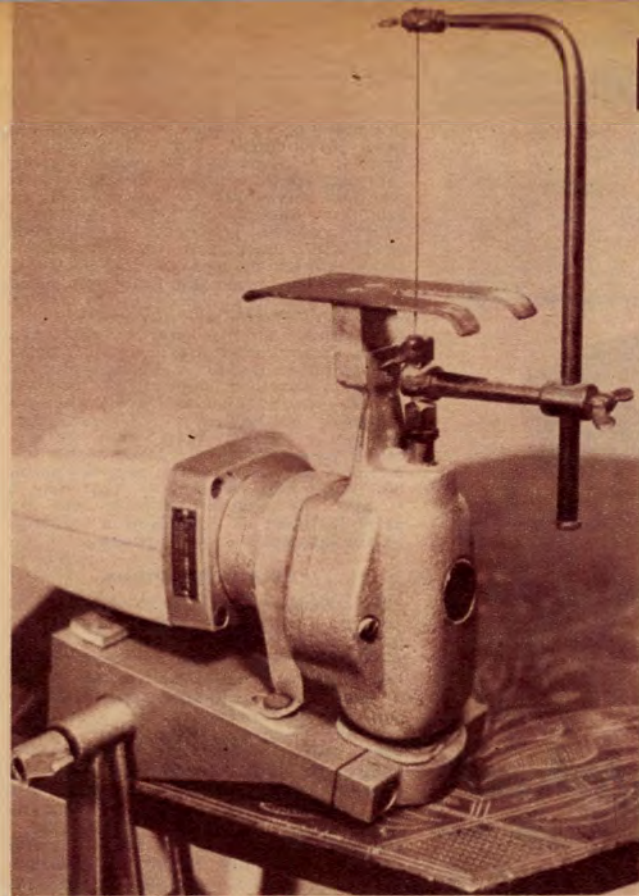
Brazília: Livraria D. Landy, Rua 7 de Abril 232 5º S/53 Sao Paulo;

Dánia: Hunnia Books and Music Langemisevej 37 Bagvard 2880 Koppenhagen N.

Franciaország: Société Balaton 12, rue de la Grange-Batelière, Paris 9º.

A szocialista országokban az Ezermester a helyi postahivataloknál, saját pénznemben fizethető elő.

Szűcs János, Józsa, Csokonai u. 36, Kvaszta Sándor (Hajdúszoboszló, Türi u. 51. sz.) keresi lapunk 1957/1.—1968/11. közötti példányait, Boros Endre (Szőlősgyőrök, Petőfi S. u. 46. sz.) olvasónk ke-

MULTIMAX-ból lombfűrész

Mind a modellező szakköri munkában, mind a házi barkácsolás során nélkülözhetetlen a lombfűrész használata.

A MULTIMAX barkács szerszám gép lyukfűrészre kevés anyaggal és kis átalakítással alkalmassá tehető lombfűrészre úgy, hogy eredeti rendeltetése szerint továbbra is használható.

Anyagszükséglet: 1 db lombfűrész, 2 db M4-es csavar, 25–30 mm hosszú, 2 db M6-os, 10–15 mm hosszú csavar szárnyas anyával, 1 db 23,5 cm hosszú, 15 mm széles, 2 mm vastag lemez, valamint gumi- vagy műanyag alátét.

A megvásárolt lombfűrészről eltávolítjuk a nyelet, majd

a szárát 15–18 mm hosszúságra vágjuk (1. ábra). A lyukfűrész tartóját a 2. ábra szerint készítjük el. A 6 mm átmérőjű lyuk 15–18 mm mélységű legyen. Vigyázzunk, hogy a fúró ne hatoljon mélyebbre, mert megsértjük a fűrész tartójának alsó részét.

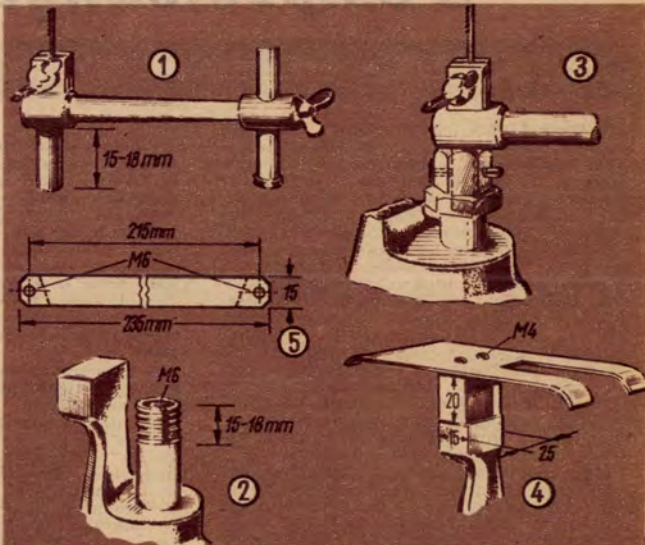
A lombfűrész nyélhegyét reszelővel addig formáljuk, amíg az illeszthető lesz az újonnan fúrt lyukba. A rögzítő csavart a menetre hajtjuk, a lombfűrész helyére dugjuk, majd 2 mm átmérőjű fúróval a csavart és a tengelyt együttesen átfúrjuk. Ide kerül egy rögzítő sasszeg (3. ábra).

Mivel a talp akadályozná a fűrész működését, így azt 20 mm-rel megemeljük (4. ábra). Az alátét mérete 20×25×15 mm. Keményfából készítjük, de szükség esetén a puhafa is megfelel. Az alátétet a talpon elhelyezett lyukak távolsága szerint 4 mm-es fúróval átfúrjuk. Az alátétet és a talpat M4-es csavarokkal rögzítjük. A fúró és a fűrész a képen látható bilinccsel rögzíthető a készlethez tartozó alkatrészs segítségével. A bilinccsel az 5. ábrán megadott méretek alapján kemény fémlemezről kivágjuk, majd meghajlítjuk és 2 db M6-as csavarral, szárnyas anyával rögzítjük. A fűrész és a fúró alá (a képen látható helyre) ajánlatos alátétet helyezni.

A kis fűrész sok munkához nyújt segítséget. Előnye még, hogy a törött fűrészeket is felhasználhatjuk, mivel távolsága állítható.

JAKFALVI JÓZSEF
Balatonkenese

Ötletdíja 200,— Ft-os vásárlási utalvány.

Kuna János, törökszentmiklósi olvasónk (November 7. u. 4) joggal kifogásolja, hogy az 1970/1. szám 11. oldalán közölt kvarclámpa ismertetésénél nem tértünk ki nyomatékosan az érintésvédelmi előírások betartására. Ezt észrevétele alapján utólag tesszük meg, felhívva a figyelmet, hogy a dianézót csak törpefeszültségre, tehát max. 42 V-ra transzformált áramról működtessük. A kvarclámpára háromeres, ún. vasalóvezeték és dugaszolókat szerelünk, védőkosarat pedig semmiképp se készítsünk a hőt nem tűró műanyagból, vagy vezető fémből. Eszrevételeit köszönve. 50,— Ft-os vásárlási utalvánnyal jutalmazuk. Ajánljuk Olvasóinknak 1967/4. számunk érintésvédelmi cikkének olvasását is.

reszi lapunk 1964/1., 3., 5., 9., 12., 1965/4., 5., 8., 1966/1., 3., 5., 8., 9., 10., 12., Hídvégi József (Dunaújváros, Bocskai u. 34. sz.) keresi az 1957/1., 2., Kiss Ferenc (Abony II., Radák út 34. sz.) keresi 1957/1., 2., 3., 4., 5., 9., 1959/3., 1960/9., 1961/10., 1962/2., 1965/10., 1967/12., 1968/6., Pósta Zoltán (Sár-

szentmihály) keresi 1964/3., 1966/2., 1969/7., 1968/9., 10., 1969/1. példányokat, Hikisch Lóránt (Bp., XII, Győri u. 8/b) eladja az 1959/9., 10., 11., 12., 1960/1., 1968/12., 1967/7. számait, ugyanakkor keresi az 1957/1., 2., 3., 4., 5., 6., 1959/4., 6., 1961/8., 10., 12., 1964/11., 1966/1. példányokat, Szűcs József (Eger, Csákány út 11.) eladná 1959/1., 1960/6., 1961/7., 1962/2., 7., 1963/9., 1965/1., 1966/4., 1968/10. számait, és keresi az 1957/1., 2., 3., 5., 1965/2., 1966/1., 3., 9., 10., 11., 1967/1. példányokat.

Veres Péter (Vác, Pálffy u. 21.) olvasónk keresi az 1960/4., 5., 6., 7., 1965/5., 11., 1966/3., 6., 9., 1968/7., 8., eladná 1957/10., 1958/2., 3., 12., 1959/1., 5., 10., 11., 1960/1., 2., 8., 9., 1961/1., 11., 12., 1962/7., 12., 1963 egész évit, 1964/1., 3., 4., 5., 6., 8., 9., 1967/6. számait.

Kifogástalan állapotban eladná 1965–69. évfolyamokat, valamint az EM Könyvtár köteteit Szathmáry Lajos (Bp., XII., Zugligeti út 8.), továbbá Törtély Károly (Pécs, János u. 7.) 1959/1.–1969/12-ig 1–1 példányt. *

A barkácsológok jobb ellátásának alapfeltétele a megfelelő üzlethálózat kiépítése, — amihez viszont alkalmas helyiség szükséges.

Ezért a Belkereskedelmi Minisztérium kéri lapunk olvasóit: aki barkácsüzletnek, áruháznak, műhelynek alkalmas használatlan helyiségről tud, írja azt meg szerkesztőségünkbe (Bp. V., Münnich Ferenc u. 15.).

1935-ös Adler Junior (995 cm³ SV) autó-jához differenciálművet, de legalábbis annak 7-fogú körte-kerekét — vagy elkészítéséhez vállalatot, műhelyt keres Jónás Zoltán csehszlovákiai olvasónk. Címe: Male Kosiky 114/A okp: N. Zámky.

Több Olvasónk kérésére közöljük, hogy az 1970/1. számunk 32. oldalán közölt „fénycső-fojtóhoz”, amennyiben 20 W-os, 40 W-os, 65 W-os a fénycső, akkor fojtóként 60 W-os, 75 W-os, ill. 150 W-os előtét-izzót használjanak.

Sokan, s szerintünk is joggal kérik, hogy a kereskedelmi cégek áru-hirdetéseikhez az árakat is tegyék közzé.

Horváth Sándor Debrecen, Libakert u. 1., eladásra ajánl 0,7 kg, 0,11-es zománc- és selyemszígetelésű vörösréz huzalt.

1970

KIPRÓBÁLVA!

EM

MEGVIZSGÁLTUK

a csiszolóanyagokat

Csiszolóporok, papírok, vásznak, szalagok és polirpaszták

A barkácsológok mindennapos „kézi szereszámai” közé tartoznak a csiszolóanyagok, elsősorban a papírok és vásznak. Érthető, hiszen az iparban is alig található olyan területet, ahol ezeket ne alkalmazzák. A barkácsológok nagy többsége csak egyszerű felszereléssel rendelkezik — különösen gépi berendezések terén —, ezért illesztési, felületkikészítési munkáknál elengedhetetlen számukra a csiszolóanyagok használata. Széles körű elterjedtségük ellenére, az átlagos használó tudatában az összes csiszolóvászon és -papír „smirgli” gyűjtőnév alatt szerepel. A minőségi különbségtétel leggyakrabban papír, vászon, fához, fémhez, durva, finom jelzőkig terjed, holott ezeknek az anyagoknak sokoldalú, gazdaságos ipari felhasználását épp minőségi és formai változatosságuk teszi lehetővé.

Megvizsgáltuk: vajon a kiskereskedelemben hozzájuthatunk-e a csiszolóanyagok mindegyikéhez, s a beszerezhetők miképpen használhatók a barkácsolás területén. Tapasztalataink ismertetése mellett egyben rövid összefoglaló tájékoztatást is adunk a csiszolóanyagokról.

CISZOLÓPOROK

Anyagukat tekintve főképp fémoszidok és karbidok. A legáltalánosabban használtak a következők (a felsorolás keménységük szerinti sorrendben): Szilíciumkarbidok (SiC), zöld szilíciumkarbid

(jele SCZ), színe zöldesszürke; fekete szilíciumkarbid (jele SC), színe feketészürke; másodrendű szilíciumkarbid (jele SCM), színe szürke. **Elektrokorundszemcsék** (Al₂O₃) nemes elektrokorund (jele KA), színe fehér; rózsaszín elektrokorund (jele KR), színe rózsaszín; fél-nemes elektrokorund (jele KF), színe rózsaszínes, normál elektrokorund (jele KB), színe piszkosrózsaszín. Ezeket kívül csiszolópapír és csiszolóvászon gyártáshoz alkalmazzák még a **kovát** (SiO₂), kizárólag csiszolópapírhoz pedig az **üvegport**.

A szilíciumkarbidot elsősorban öntöttvasak, színesfémek, kőzetek, keramikus és üvegyanyagok, valamint műanyagok megmunkálására használjuk. A korundszemcsét lágy és edzett acél megmunkálására célszerű alkalmazni. A szemcsék nagyságát átlagmérték századmilliméterben megadott mérőszámával jelölik. Porfinom szemcsék esetén a mérőszám ezredmilliméterben adja azok átlagmértékét, s a szám előtt F megkülönböztető jelzés van. Eszerint pl. a 160-as átlagos szemcse mérete 1,6 mm, az F 40-é 0,04 mm. A csiszolóporok használata barkácskörökben még nem terjedt el túlságosan, pedig azok sokféle célra alkalmazhatók.

Néhány példa a **csiszolóporok felhasználására**: A sík tömítő felületek finom megmunkálása, húsdarálókések és lyuktárcsák élezése, üvegek csiszolása stb. E

műveleteket sík lapon — barkácshasználatra jól megfelel egy vastagabb, sík üveglap — végezzük. Fémekhez hig olajjal vagy petróleummal, üveghez és kerámiás anyagokhoz vízzel elkevert csiszolóport használjunk több fokozatban (durva, finom, porfinom) — fokozatonként külön üveglapon. A csiszolást a tárgy enyhe nyomásával és körkörös mozgásával végezzük. Finomabb porokkal megkopott tányérselepeket (robbanómotor) elzárócsap forgórészeket csiszolhatunk be. Bőrenyvvel filc vagy rongykorong palástjára ragasztva, polírozáshoz használhatók. A csiszolóporok felhasználására tehát igen sok a lehetőség, a beszerezésre annál kevesebb. Budapesten csak egy helyen (IV., Újpest, Temp-lom u. 1. VASÉRT-bolt) kaphatók megfelelő választékban, de sajnos csak külön tételben. Annak ellenére, hogy a csiszolópor nincs előre csomagolva. (Jó lenne, ha 1/4 kg-ot is lehetne vásárolni már csak azért is, mert — különösen a szilíciumkarbid anyagok — elég drágák.)

CISZOLÓPAPÍROK

Készítésükkor a csiszolószemcséket valamilyen ragasztóanyaggal (leggyakrabban bőrenyvvel) papírhordozó anyagra rögzítik. Rendkívül sokféle szemcseméret és szemcseméret változatában készül. A könnyebb megkülönböztetés érdekében a papír szemcsézett oldalát színezik az alábbiak szerint: **Üvegpapír** — sárga, **ruby (kova) papír** — vörös. Szemcsefinomságuk 50-től 10-ig terjed. Elsősorban famunkákhoz alkalmasak, mivel az üveg, ill. kovaszemcsék keményebb anyagon hamar kitöredeznek, elvesztik élüket. A **korundpapír** színezése barna, a **háztartási csiszolópapír** fekete. A **szilíciumkarbidpapír** zöld szemcsével (színezése zöld), vagy fekete szemcsével (színezése kék) készül. Sajnos a szemcseméret megállapításánál erre a színjelölésre és anyagismeretünkre vagyunk utalva, mert a szemcseméret jele a papírok hátoldalán nincs feltüntetve. Ez utóbbi papírok elsősorban fémmunkákhoz (rozsdaeltávolítás, fényezés stb.) alkalmazhatók.

Külön csoportot képeznek a **vízálló papírok**. Ragasztó anyaguk műgyanta vagy egyéb vízálló ragasztó. Jelentőségük olyan anyagok csiszolásánál van, melyek könnyen beleragadnak. „besülnek” a csiszolószemcsék közé (kittelt, epokittelt felületek, csiszolólakkok stb.), s a papírt rövid idő alatt használhatatlanná teszik. A csiszolás közben bő vizezés megakadályozza a szemcsék telítődését. Finomsági fokozatuk 32-től F—20-ig terjed. A vízálló papír jól használható fém-munkáló szerszámok (véső, gyalukés) élezésére is.

CISZOLÓVÁSZNAK

Hordozó anyaguk vékony vászon vagy sávo. Szemcseméretük és méretválasztékuk a csiszolópapírokéhoz hasonló, de üvegszemcsével nem készülnek. Hordozó anyaguknál fogva sokkal hajlékonyabbak, így alakos felületek csiszolására is alkalmasak. Szemcse nagyságuk 160-tól F—40-ig terjed.

1

2

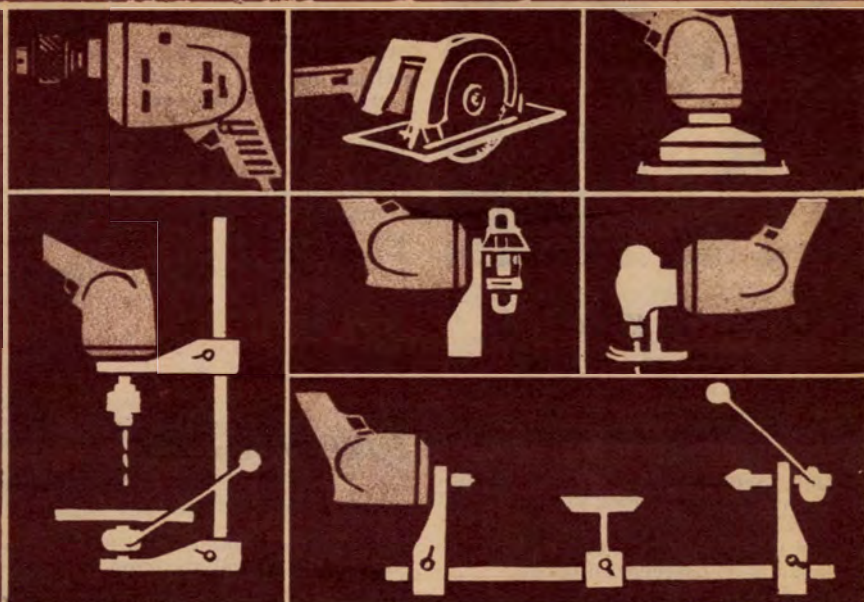
3

1. Törött szájú üvegváza csiszolása a nyakrész levágása után.
2. Húsdarálókés élezése dörzscsiszolóval.
3. Csiszolószalag végeinek kialakítása összeragasztáshoz

AZ

HÍREI

MULTIMAX Hobby-koffer 1. típus 2780,- Ft

PT-1 akkutöltő

220 V/6 V 0,2 A - - - - - 170,- Ft

„A-17” műszeres akkutöltő

220 V/6-12 V, 4 A-ig szabályozható

DA 66 műszerrel - - - - - 760,- Ft

„A 17-2-1” műszeres akkutöltő

220 V/6-12 V, 4 A-ig szabályozható

DA 24 regisztráló műszerrel - - 730,- Ft

„A 17” műszer nélküli akkutöltő

220 V/6-12 V, 4 A-ig szabályozható 570,- Ft

Jelzőlámpa-foglalat - - - - - 8,30 Ft

Burkolatlan gumifonal

(különféle méretben)

150,- Ft-tól

300,- Ft-ig/kg

IK 75 motor 220 V 3 W - - - 210,- Ft

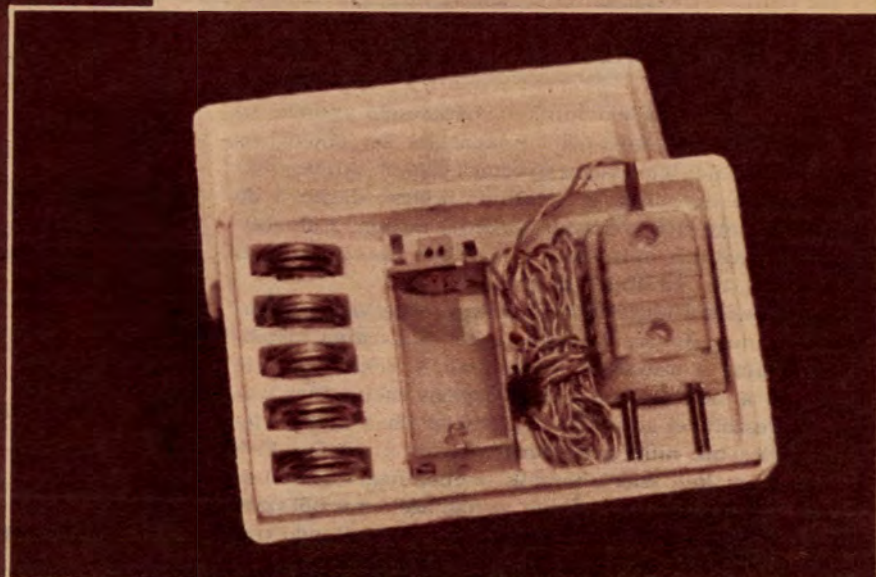

BARKÁCSOLÓK, EZERMESTERKEDŐK RÉSZÉRE ELŐRE CSOMAGOLT ANYAGOK

Lítze huzalok (különféle méretben és mennyiségben kiszerve), zománchuzal, ellenállás csomag, elko csomag, rádiócső csomag, nagy amatőr csomag, kötőelem csomag.

KERESSE FEL BOLTJAINKAT,
NAGY VÁLASZTÉK,
FIGYELMES KISZOLGÁLÁS

(-)

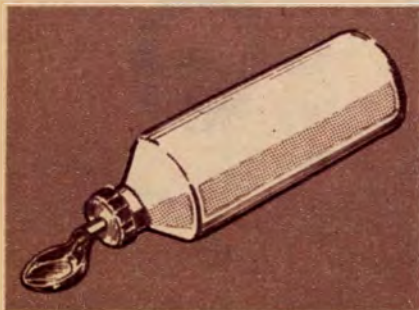

ADAGOLÓS KISKANÁL

Szoptatás idején is ajánlják az orvosok a gyermekek kanálból való táplálását. Annak örülnek, ha a kismamák a cumizás helyett erre szoktatják csemetéiket. A hagyományos, kanalas étkeztetési mód viszont a kismama mindkét kezét lefoglalja. Ötletem lényege, hogy a cumisüveget és a kiskanalat összeházasítottam.

Az üveget a műanyag boltban kapható, csavaros tetővel ellátott polietilén flakon helyettesíti (ára 6,70 Ft).

A kanál formáját 1 mm vastag plexiből, forró vízben lágyítva, két mokkakanál segítségével alakítottam ki. A kanál szárát — hasonló, forróvízes módszerrel — csőszűrőre alakítva, egy 6 mm átmérőjű szeg köré hajlítot-

tam. Ezután a kupakot 8 mm-es fúróval átfúrtam és a kanál csővét beillesztettem. A cső végét — a kupakon belül — felmelegített fémdarabbal kitágítottam. Most már a híg táplálékot a flakonba tölthetjük, kupakját rácsavarjuk és enyhe nyomással a kívánt mennyiséget a kanálba adagoljuk. Így egy kézzel is biztonságosan és könnyen táplálhatjuk kicsinyünket.

KISS L. SÁNDOR
Sopron

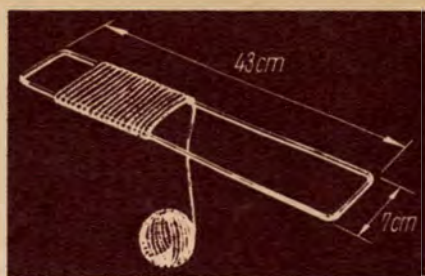
Ötletdíja 100,— Ft-os vásárlási utalvány.

TÜRELMETLENEK SUBÁJA

Nincs mindenkinek annyi ideje és türelme, hogy vállalkozzon a hagyományos, hurkolásos, csomózásos módszerű subakészítésre. Két, csaknem azonos ötlet érkezett szerkesztőségünkbe a subapárna és szőnyeg egyszerű, gyors elkészítésére. A két ötletet egyesítve ismertetjük a készítés technológiáját.

Szükséges anyagok: szőnyegfonál, hasonló színű cérna, vászon vagy karton anyag, varrógép, valamint 3—4 mm átmérőjű huzal.

Munkánk a keretkészítéssel kezdődik. Például egy 40×50 cm-es párna készítésekor a kerethez 1 m hosszú huzal szükséges. A keret méreteit és a hajlítás formáját az 1. ábra mutatja. Ezután a keretre — 40 cm hosszban — fonalat tekerjük fel úgy, hogy a szálak ne keresztezzék egymást (1. ábra). A keret két végén a szálvégeket csipesszel rögzítsük. Szövetünkre keresztben jelöljük be 15—20 mm-es távolságokra a varrások helyeit. Helyezzük keretünket a szövetre úgy, hogy annak középvonala egybe essen a jelöléssel és sűrű öltések-

kel gépeljük végig (2. ábra). Varrás után a hurkokat a keret két szélén éles késsel vagy ollóval vágjuk fel. Vigyázzunk, hogy a következő sor varrásokor az előző sor szálai ne kerüljenek a varrógép talpa alá.

Ezzel a módszerrel mintás szőnyeg, vagy diszpárnát is készíthetünk, amihez a szöveten előre jelöljük be a minták helyeit, s keretünkre — a mintára eső részre — a kívánt színű fonalat tekerjük. A színes fonalt két

végét az alapfonalhoz csomózzuk. Munkánkat megkönnyíthetjük, ha a varrógép mellé azonos magasságú asztalt helyezünk.

ÉDER SAROLTA
Budapest
MÁTYÁS ZOLTÁN
Gyula

Ötletdíjuk 80—80 Ft-os vásárlási utalvány.

GYEREK-NYEREG, NŐI KERÉKPÁRRA

A kerékpárszezon beindultáig a barkácsoló apukák elkészíthetik a feleségük női kerékpárjára szerelhető, kis helyet elfoglaló, teleszkópos gyermek-ülőkét. Anyagszükséglet: 2 db egymásba csúsztatható acélcső darab, 1 db acélrugó, mely elfér a kisebb átmérőjű csőben, 2 db acéllemezből hajlított bilincspár, 1 db ülőke (tetszés szerinti kivitelben), 10—12 db M6-os csavar.

A méreteket a meglévő női kerékpár nagysága és típusa szabja meg. Célszerű először a két csődarabot kiszabni és ellátni a szükséges furatokkal. A vékonyabb cső palástján a hosszirányú nyílást egymás mellé fúrt lyukakból, reszelővel alakítsuk ki. A nyílás kb. 1 mm-rel legyen szélesebb, mint a rugótartó csavar átmérője. Erre a csődarabra kell felerősítenünk (esetleg hegesztéssel) az ülőkét. A bilincseket kb. 2 mm vastag acéllemezből szabjuk ki. Hajlításakor vegyük figyelembe a rögzítendő csővek átmérőjét.

Összeszereléskor a csavarokat jól húzzuk meg, s azokat

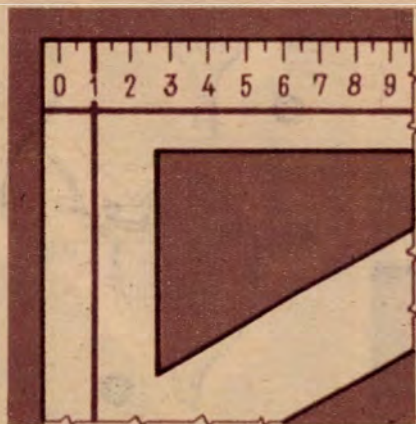
használat közben is többször ellenőrizzük. A kisgyermek részére szereljük fel lábtartókat is.

DEBRECENI GYÖRGY
Felsőgöd

Ötletdíja 100,— Ft-os vásárlási utalvány.

SZÖGRAJZOLÓ VONALZÓ

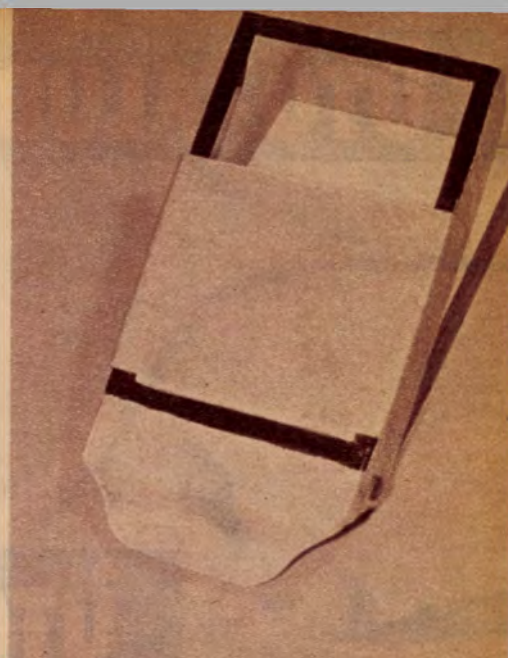

Műszaki rajzok készítése során többször előfordul, hogy egy egyenesre merőlegest kell szerkeszteni. Derékszögű vonalzónk csúcsa azonban egy idő után letompul és nem biztosít pontos szerkesztést. Ezen segít műanyag vonalzó használata esetén egyszerűen megoldható ötletem.

A vonalzó egymással 90°-os szöget bezáró két oldalával párhuzamosan, az élektől kb. 15 mm távolságra a vonalzóra hegyes árral „segítő egyenest” karcoltam. Az árokba fekete tust dörzsöltem. Azóta már a „segítő egyenest” helyezem arra a vonalra, amelyre merőlegest akarok szerkeszteni.

IFJ. SOMOGYI PÁL
Vasvár

Ötletdíja 30,— Ft-os vásárlási utalvány.

VARIA NAGYÍTÓKERET

A képen látható keret segítségével 6×9-es, 9×12-es és 9×14-es (levelezőlap) fotópapírokra nagyíthatunk képeket. A keret 150×90 mm-es, 20 mm vastag falapból áll, melynek aljára — az elmozdulás megakadályozására — erősítsünk vaslemezt. Tetejét fehér papírral borítsuk, azon állítható be a képélesség. Ezután egy 130×190 mm-es, kb. 1 mm vastag alumínium lemezből vágjuk ki a képen látható keretet. Lapjából vágjunk ki 85×135 mm-es darabot. A széleket reszelővel simítsuk le. A lemez két oldalát 20 mm széles sávban, 90°-os szögben hajlítsuk le. A közepéről kieső alumínium lap két végét hasonló módon hajlítsuk meg, hogy az a kereten csúsztatható legyen. Keretünk egyik végét a falap két oldalán szeggel rögzítsük, akkor a lemez billenthető lesz. A csúsztatható lemez állításával 6×9-es, illetve 9×12-es fotópapírokra nagyíthatunk, ha pedig levesszük, levelezőlap méretűre.

TAKÁCS GYULA
Budapest

Ötletdíja 50,— Ft-os vásárlási utalvány.

HARMADIK KÉZ — SÖTÉTBEN

Autószereléshez, s más (sötétben végzett) munkához mindenütt hasznát vehetjük az elemmel működő fejlámpának, a „harmadik kéz”-nek. Elkészítéséhez 300–350 mm hosszú laposrugó (például órarugó), egy izzó foglalat, 1 m hosszú, kéteres szigetelt vezeték, 4,5 V-os elem, darabka alumínium lemez és szigetelőszalag szükséges. A laposrugóra erősítsük fel a foglalatot, kössük rá a vezetéket, majd vonjuk be végig szigetelőszalaggal. A fény jobb központosításához vágjunk ki egy kb. 3 cm átmérőjű alumínium korongot, kissé domborítsuk, s a közepébe fúrjunk a foglalat átmérőjével megegyező lyukat. Lámpánkat helyezzük a homlokunkra, az elemet pedig kabátunk felső zsebébe. Lámpánk fejünk forgatása szerint, hűen követi tekintetünket.

TAKÁCS GYULA
Budapest

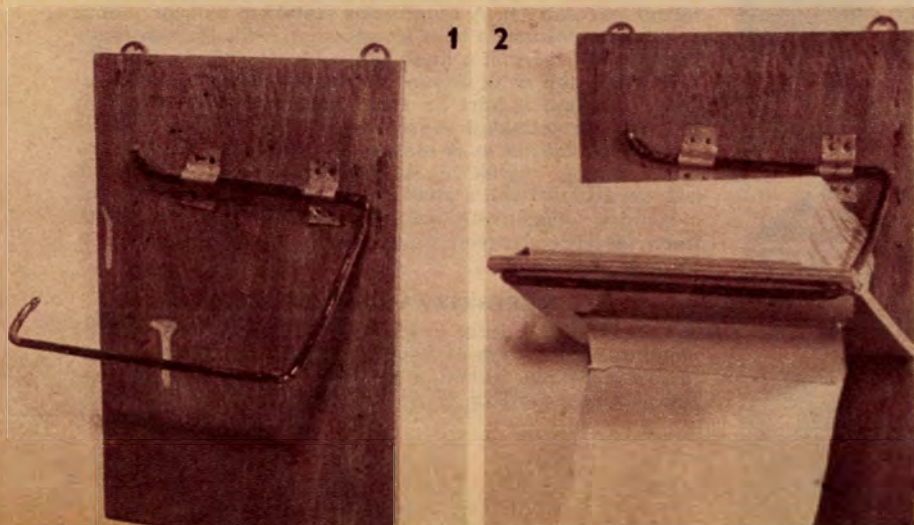
Ötletdíja 30,— Ft-os vásárlási utalvány.

VARIA PAPIRTARTÓ

Hengeres, vagy lapos a toalett-papír? Bármelyiknek jó tárolót készíthetünk. Ragasztott lemezből lombfű-

réssel kivágunk két téglalapot. (Méretei: 25×15 cm, és 10×15 cm.) A nagyobbikat akasztjuk majd a falra,

arra kerül a hengeres papírtartó U alakú huzal. Az U egyik szárát két lemezbilincsel rögzítjük, a szabad szár végét meghajlítjuk, hogy a papírhenger ne csúszhasson le (1).

A levehető lap (a kisebbik) két keskenyebb oldalán (a kép szerint) kivágunk két félkört, hogy a lap a henger helyén rögzíthető legyen. A papírtartó lap befelé néző élébe bevart két, fej nélküli szeg biztosítja a rögzítést, a függőleges lapba fúrt két lyukba illesztve. S végül középen — ferde vágással — kifűrészelve az áthúzó nyílást (2). A kész tartót lakkozzuk.

SZABÓ PÁL
Szentés

Ötletdíja 50,— Ft-os vásárlási utalvány.

ÜTŐ-ALUBÓL

HÚROZÁS

ÜTŐ-CSŐBŐL

Ütőhúrozás

Hazánkban egyre jobban terjednek az ütős labdajátékok, köztük a teniszsport is. Az egyesületekben és vállalati sportpályákon mind több lehetőség adódik a szórakoztató és jó testedzést biztosító teniszezésre. E sport egyik alapvető egyéni kelléke az ütő. A rendszeresen teniszezők, egy-egy évadban többször is húroztatják ütőiket, ami elég költséges. A teniszütő húrozása — ha nem is éppen „mesterfokon” — de házilag is elvégezhető. Ehhez adunk most útmutatást. A húrozáshoz a hagyományos

bélhúr helyett szilont használjunk, azzal könnyebb dolgozni, s az a sportboltokban kapható. Egy ütőhöz szükséges húr ára 35,90 Ft.

A húrozás kellekei: két ár és egy 20 cm hosszú seprűnyél darab. A szükséges szilonthúr hossza kb. 950 cm, a függőleges (hosszabb) húrokhoz 510 cm, a kereszt (rövidebb) szálakhoz 450 cm.

KEZDJÜK A MUNKÁT

a szakadozott, öreg hurok lebontásával. A hurokat az ütő közepén előbb hosszában, majd keresztben (borotvapengével) vágjuk át (1). Így biztosan átvágtunk minden szálát. Átvágás után a keret szélén dugjuk az árat a meglazuló hurkokba és az árral meglazított szálakat húzzuk ki. Ha a keret piszkos, kopott — denaturált szeszbé mártott ronggyal mossuk le, majd finomszemcsés csiszolópapírral dörzsöljük enyhén érdesre és oldott, hígított sellakkal kenjük be. A keret lyukjainak tisztításához fűzzünk be egy kb. 50 cm hosszú zsinórt és azt néhányszor oda-vissza húzogassuk (2).

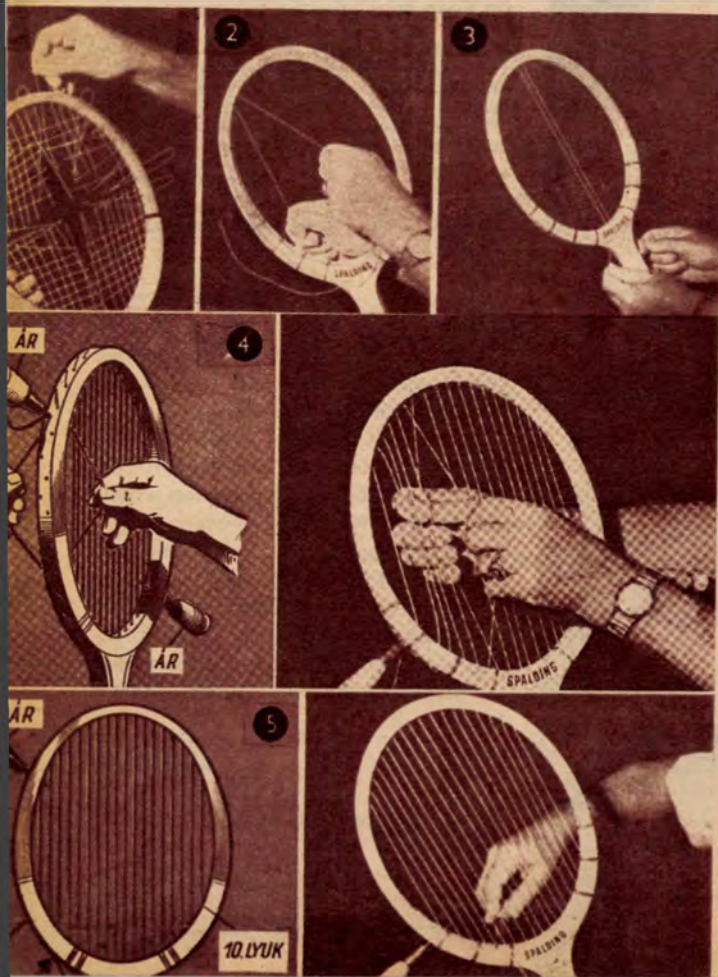
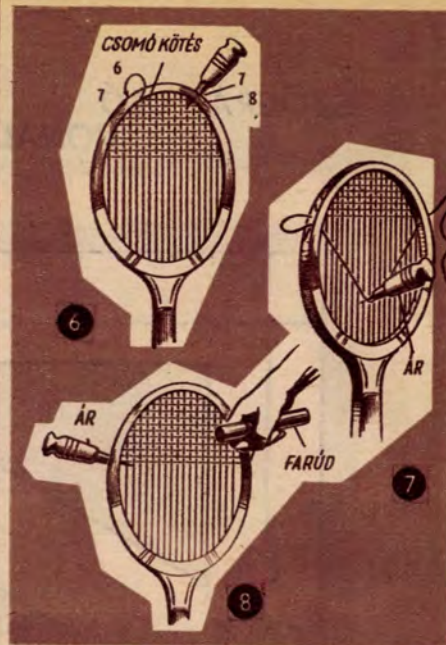
A húrozáshoz kényelmesen ülve helyezkedjünk el és az ütőt szorítsuk lábunk közé. Még jobb, ha az ütőt nyelénél fogva satuba fogjuk. Előzőleg azonban a satupofák közé tegyünk védő gumilapokat, vagy húzzunk a nyélre felhúzott, vastag falú gumicsövet.

ÜTŐNK HÚROZÁSÁT

a függőleges szálak befűzésével kezdjük. A szilonthúrból vágjunk le kb. 510 cm-es darabot, hajtsuk hosszában félbe és a két szálát a felső két lyukon húzzuk át (3), majd ott rögzítsük a két árral. Az árakat kissé forgassuk meg a lyukakban, nehogy a hurokat ellapítsák. A húrozás folyamán végig az árakkal rögzítsük a lyukakon áthúzott hurokat (4). A függőleges szálakkal először jobbra haladjunk. Miután a húr az utolsó, tizedik lyukon is átfűztük, bújtsassuk át a kissé nagyobb átmérőjű negyedikbe, s a kereten belül csomóval kössük le (5). Közben a tizedik lyukban a húr az árral rögzítsük. A csomót rácsöpögtetett sellakkal rögzítsük, a kiálló húrveget pedig 3 mm-esre vágjuk le. A másik oldalon átfűzött szálát hasonló módon kössük le. A hurokat úgy feszítsük meg, hogy az átfűzött szál szabad végét néhányszor rácsavarjuk a farúdra (söprűnyél-darabra) és azzal húzzuk egyenletesen feszre. Nagyon fontos, hogy minden húr azonos feszességű legyen.

A KERESZTSZÁLAK BEFŪZÉSÉT

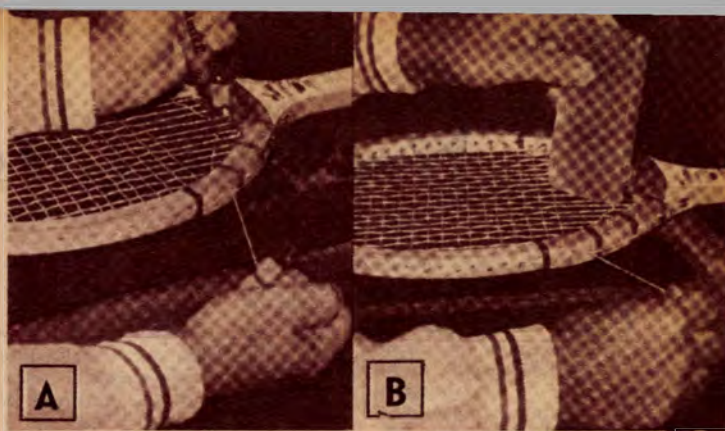
a 7. lyuknál kezdjük, a 450 cm-es darabbal. A húrból hagyjunk 15–20 cm-es végét. A hosszabbik szálát bújtsassuk át a hetes lyukon, a 15–20 cm-es végét pedig húzzuk át a hatos lyukon és ott belülről — egyszer átsavar-

va a függőleges húron — kössük le csomóval (6). A hosszú zsinórral folytatjuk a keresztzövést. Mivel a szilon-szál elég hosszú — főleg a munka elején — a lyukak előtti hurok nagy legyen, hogy áthúzás közben a húr ne szoruljon meg (7). A farudat lehetőleg egészen közel tartuk a kerethez, úgy nagyobb erőt tudunk kifejteni (8). A feszítő erő minden húrnál megközelítőleg 25–30 kg legyen (akkor a megpendített húr már „gitár”-hangot ad).

Még annyit, hogy a keresztzálakat váltakozva — a függőleges szálak alatt, ill. fölött húzzuk át. Hogy a zsinór könnyebben átsúszhasson, az árral emeljük meg a függőleges szálakat (A). Ugyancsak csökkenthetjük a súrlódást, ha a keresztzálak áthúzása előtt a függőlegeseket bekenjük padlóviasszal (B).

Egyébként ez a módszer alkalmazható a tollaslabda-ütő húrozásához is.

Ütőkeret alurúdból

Jó nyári szórakozást nyújt a tollaslabda-játék. Sajnos egy ütő ára 100,— Ft-on felül van, ezért két ütőt (sőt páros játékhoz négyet!) venni már nemcsak szórakoztató, hanem túlságosan költséges sport lenne.

Az új ütő áránál jóval kevesebért készítettünk egy-egy ütőt, saját elgondolásunk szerint. Az ütőkeret anyagát a MÉH Vállalatnál vettük meg. Az alumínium rúdanyag keresztmetszete 10×12 mm, hossza 150 cm. A nyélre 40–40 cm-t hagytunk, és a közepén maradó 70 cm-t 2 mm átmérőjű fúróval kifurkáljuk. A lyukak egymástóli távolsága 1 cm.

Egy fakorongon a 70 cm-es részt oválisra hajlítottuk, majd a két alumínium-szár közé fél centiméter vastag rétegelt lemezt tettünk. A fogórészt még további, 5–5 mm vastag falemezekkel egészítettük ki és úgy csavaroztuk össze. A damil feszítésére fatuskót (ún. szívet) vágunk ki, majd csavarral azt is felerősítettük. A damilt először függőlegesen, utána vízszintesen fűztük be. A középső függőleges szálakat alul a szívre erősítettük. Az ütő nyelét bőrrel vontuk be. Az egész ütőt 20 Ft-ból állítottuk elő.

HORVÁTH GYULA
SZELE ÁRPÁD
Szombathely

Ötletdíjuk 30–30 Ft-os vásárlási utalvány.

Tollaslabda-ütő csőből

Testünk mozgásigényének kielégítésére a tollaslabdázás már hazánkban is kedvelt, korszerű sportolási lehetőség. A jó felszerelés azonban kisé drága. Főleg az ütők. Ezért bemutatjuk azok házi készítésének módját. Szükséges anyagok (egy ütőhöz) egy kb. 50 cm hosszú üvegszálás horgászbot (kapható a horgászboltban), egy 80 cm hosszú, 8 mm átmérőjű alumínium cső és 9-es vagy 10-es horgászdamil.

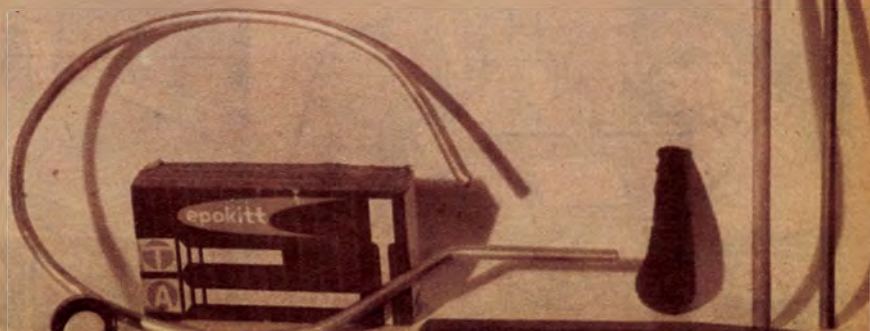
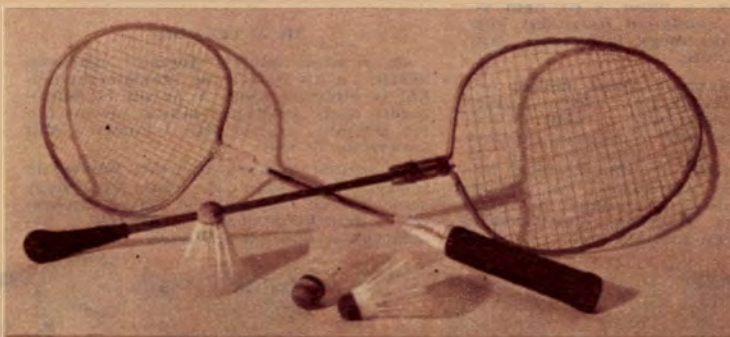
Töltsük meg az alumínium csövet homokkal, végeibe üssünk fadugókat és fasablon, vagy falapba ütött szegek mentén hajlítsuk meg. A fejrész hosszabbik átmérője kb. 24 cm, a kisebbiké kb. 19 cm legyen. Jó, ha még hajlítás előtt elkészítjük a 2 mm átmérőjű furatokat, egymástól 1–1 cm-re. (A lyukakat sorjazzuk, különben elvágják a damilt.) A horgászbotot vágjuk kb. 40 cm hosszúra, vékonyabbik végét illesszük a keret két szára közé és 1–1,5 mm átmérőjű huzallal jól csavarjuk körül. A bot má-

sik végére tegyük a nyelet (jó egy nagyobb méretű reszelőnyél is). A húrozást a függőleges (hosszabbik)

részen kezdjük, s a keresztzálakkal fejezzük be.

ROKNÁL GYÖRGY
Budakalász

Ötletdíja: 150,— Ft-os vásárlási utalvány.

* ÖTLETPARÁDÉ * ÖTLETPARÁDÉ * ÖTLETPARÁDÉ *

Kivezérlésmérő a mikrofonon

Az utóbbi években sokféle különböző típusú, kisméretű, jó hangminőségű hordozható tranzisztoros magnetofon került forgalomba. Ezzel természetesen megnőtt az alkalmi riportokat, tájlellegű felvételeket kedvelők száma is. Ilyen riportok — s általában mikrofonon keresztül felvett műsorok — készítésekor zavarja a felvétel készítőjét, hogy figyelmét meg kell osztania a magnetofonon elhelyezett kivezérlésmérő, valamint a mikrofon és a riportalány (hangforrás) között. Ugyanis a kivezérlésmérő műszer mutatóállásának megfelelően kell a mikrofont az esetleg helyet is változtató riportalányhoz közelebb vagy távolabb tartani.

E nehézségek csökkentése céljából hoztak forgalomba a Telefunken és Philips gyárak (már három éve, borsos árért)

olyan mikrofont, amelynek házába kis vezérlésmérőt is építettek. Az Ezermester Boltokban esetenként kapható, kisméretű kivezérlésmérő műszer felhasználásával mi is segíthetünk magunkon. A mutató-műszeren kívül csak néhány órai munka, valamint kb. 120–130 forintnyi anyag szükséges, és máris „mutató” mikrofonnal készíthetjük felvételeinket.

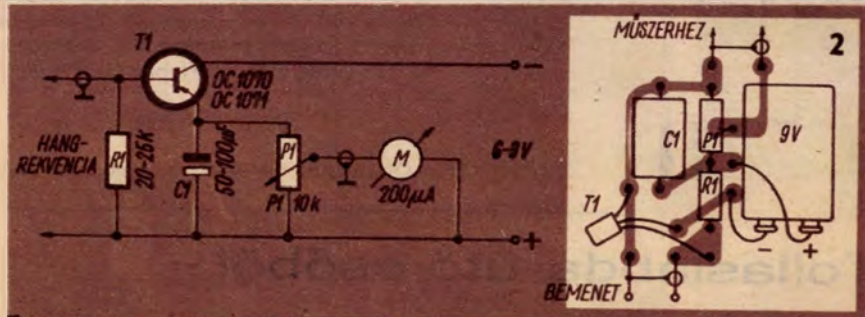
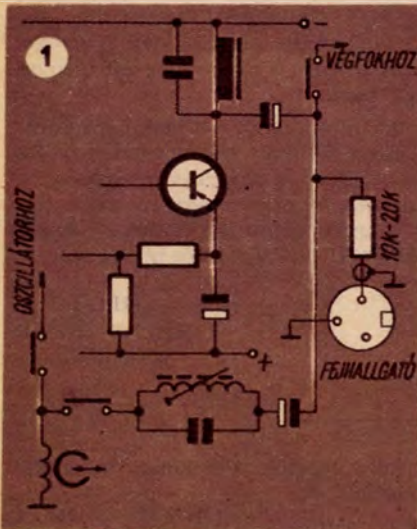
A KAPCSOLÁSOK

Az alábbiakban ismertetett kapcsolások, típusra való tekintet nélkül, minden olyan magnetofonhoz használhatók, amelyen van felvételkor működő, ún. fülhallgató kontroll-lehetőség. A magnetofonon a kontrollcsatlakozást a Kopfhörer, Fernsteuerung contr., Remote contr., Monitor ext. feliratok jelzik. Az elkészített indikátoregységet a fülhallgató-kimenethez kell csatlakoztatni! Ahhoz, hogy a közötti kapcsolások közül a legmegfelelőbbet építsük meg, előbb tanulmányozni kell magnetofon készülékünk kapcsolási rajzát. Ha a rajz alapján a fejhallgató aljzatára menő meleg (árnyékolt) vezeték a kapcsolás ugyanazon pontjáról indul ki (néhány mikrofarádós kondenzátoron keresztül), mint ahogyan a jel a kapcsoló fel-

vételállításában a kombinált fejre jut (lásd az 1. ábrát), úgy a 2. ábra szerinti kapcsolást készítsük el. Minden más esetben megfelelő a 3. ábra alapján kivitelezett kapcsolás. Az utóbbinál (3. ábra) vigyázzunk arra, hogy bekapcsoláskor mindkét trimmer-potencióméter csúszkája a csilaggal jelölt helyen álljon. A magnetofon normál kivezérlése mellett előbb az 5 kohm-os potencióméter csúszkáját állítjuk addig, amíg a műszer megmozdul. Ezután az 50 kohm-os trimmer-potenciómétert állítjuk be úgy, hogy a kivezérlést jelző műszer mutatója kb. félskáláig térjen ki. Ezzel indikátorunk, vagyis a kivezérlést jelző készülékünk üzemképes. A 2. ábra szerint megépített kapcsolásnál a műszer mutatójának a szükséges kitérése a 10 kohm-os trimmer-potencióméter megfelelő helyzetbe állításával érhető el.

TANÁCSOK AZ ÉPÍTÉSHEZ

Ha a kapcsolások közül a tranzisztorost (2. ábra) építettük meg, akkor a műszer elhelyezhető egy 9 V-os kis teleppel megegyező hosszúságú és magasságú, de kétszer olyan szélességű dobozban. Árnyékolás érdekében a dobozt fémből készítsük el. A kivezérlésmérőt a mikrofonon is elhe-

BÜTORFÉNY-KOZMETIKA

Lakásunk díszé a bútor, s ha nem vigyázzunk rá, a gondatlan használat közben hamar tönkremegy lakkozott, vagy polírozott felülete.

Például: az asztalra alátét nélkül helyezett forró kávéskanna erősen látható nyomot hagy maga után (1. kép). A kerámia-hamutartó talpa tologatása közben összekarcolja a bútor felületét, és a vírárgázából kifolyó víz foltossá teszi bútorunkat. Egyéb készülékek, pl. frögép, varrógép, magnó stb. gumilábai bizonyos idő eltelte után erős lakk-eliszineződést okoznak. Az ilyen foltok, karcok, elszine-

ződések a kereskedelemben kapható ápolószerekkel már nem javíthatók ki.

MI A TEENDŐ?

Ha a bútor felülete dörzsölt eljárással készült, a kis hibát még szakismeret nélkül is eltüntethetjük. A pácolt és polírozott, vagy poliszter lakkal bevont bútor javítása, azonos szín felhordása már szakemberre vár.

Az utóbbi időkben gyártott bútorokon felragasztott címke (2. kép) jelzi, hogy azok milyen fényezésűek. Ennek ismeretében már könnyebben javíthatók és kezelhetők a bútorok felületei.

BÜTORFÉNY

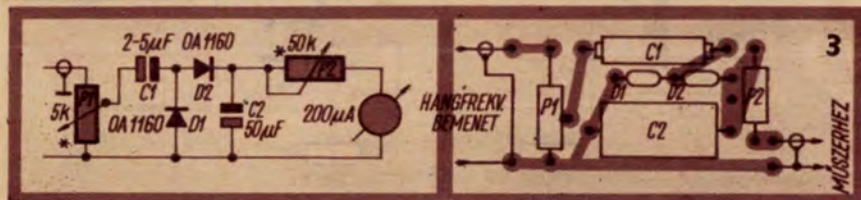
A dörzsölt (félfényezett) bútorfelület különösebb szakismeret nélkül is javítható, de csak akkor, ha azt előzőleg viasz tartalmazó bútorpasztával még nem kezelték. Ugyanis e felületen a lakk nem szívódik fel egyenletesen és idővel lepeereg. A javításhoz kaparókés (acéllemez), különböző finomságú csiszolópapír, egy szögletes fahasáb (4. kép), ecset és erősen higított nitrólakk, valamint ultrastabil

**ÉPÜLETSZERELVÉNY
EGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZÉS
VÍZ- ÉS GÁZCSŐ
CSŐKAPCSOLÓ-IDOM (fitting)
SZIVATTYÚ
KÖZPONTI FŰTŐBERENDEZÉS
KAZÁN
RADIÁTOR
kapható**

VASÉRT'

Budapest, VIII. Üllői út 32.
(-)

lyezhetjük. A hozzávezető árnyékolt huzalt — ami lehetőleg rövid legyen — a mikrofonkábel mellett, azt körülölvonva vezetjük egészen az elektronikát tartalmazó egységig. Amennyiben a műszert nem építettük dobozba (a 3. ábra szerint összeállított kapcsolás), azt a mikrofonnal együtt fémzsámolyra helyezhetjük és ott rögzíthetjük (4. ábra). A zsámoly egyúttal

Folytatás a 26. oldalon.

KOZMETIKA

felületbevonó anyag szükséges. Továbbá higító, amellyel a munka befejeztével az ecsetet kimossuk.

A 3. kép a kaparókés használatát mutatja. A sérült részt az acéllemez mérsékelt nyomásával addig koptatjuk, amíg ismét folt- és karcmentes, sima felületet kapunk. A felkapart felületet először durvabb, majd finomabb csiszolópapírral — a nyersfától a bútor sértetlen bevonatáig — átmenetszerűen felcsiszoljuk. A

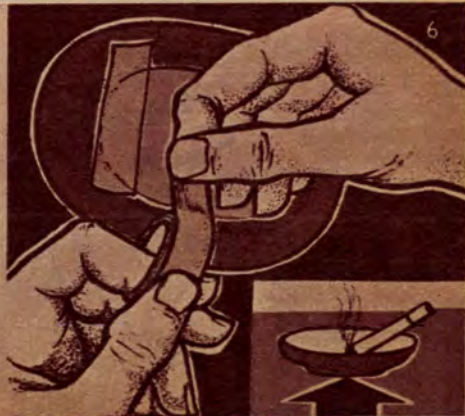
bevonó anyag fény- és folthatását felhordás előtt egy darab fán próbáljuk ki.

Alapjában véve a lakkozás itt inkább mártogatási-ütögetési művelet, mint mázolás (5. kép). Az ecsetet csak 1–2 mm-re mártjuk a bevonó anyagba s mindig a javítási hely közepét ütögetve haladjunk a szélek felé. Először az erősen hígított nitrólakkot visszük a felületre, száradás után csiszoljuk (ezt kétszer-háromszor megismételjük), majd az ultrastabil felületkezelő anyaggal átvonjuk.

A javítás lényege — s ez figyelmes munkát kíván —, hogy csak annyi lakkot (bevonóanyagot) hordjunk fel a javítandó felületre, amennyi még nem okoz színe-

zódési folthatást és szegélyek nem keletkeznek. A javítás átmenetszerű legyen. A 6. kép szemléletesen mutatja, hogy a bútorfelület szükségtelen karcolása elkerülhető, ha pl. a kerámia-hamutartó talpszegélyét fóliával vagy vékony gumicsíkkal bevonjuk.

A bútorfelületek tisztántartására, fényezésére többféle megbízható bútorápolószer kapható. Ezek használatától eltérően még ma is gyakran tapasztalható, hogy a háziasszonyok olajjal tisztítják és fényezik bútoralkat. Igaz, hogy az olajos dörzsölés rövid időre fényes felületet ad, s a port is leköti, de ez az eljárás idővel több kárt okoz, mint hasznot. —s—y.

Tranzisztoros stabilizált

TELEPPÓTLÓ

magnetofonokhoz és táskarádiókhöz

Valamennyi tranzisztoros hordozható magnetofon működtetése során fontos a telep gazdaságos kihasználása. A folyamatosan telepről történő üzemeltetés az amúgy sem hosszú élettartamú telepeket viszonylag rövid idő alatt kimeríti. A telepek gyakori cseréje érzékenyen érinti a tulajdonos pénztárcáját. Egyébként a teles üzem mód nem is indokolt minden esetben, hiszen a lakásunkban rendelkezésünkre áll a 220 V-os hálózati feszültség. A többnyire ott használt magnetofon — nem számítva a felvételek készítésének idejét — egy garnitúra teleppel sokkal hosszabb ideig üzemeltethető, ha elkészítjük az alábbiakban ismertetésre kerülő olcsó, stabilizált feszültséget szolgáltató tranzisztoros teleppótlót (adaptert).

A telepfeszültség stabilizálása mindenképp szükséges, mivel a hatékony szűrés miatt az egyszerű ohmos szűrőellenálláson a terhelő áram függvényében a telepfeszültség változna. (A jelenség a magnetofonok és a táskarádiók „B” osztályú végerősítő fokozatainak működési elvéből adódik.) A változó telepfeszültség hangerő-, érzékenység-, hangszín-változásokat, valamint erős torzításokat okoz. Függetlenül attól, hogy a teles üzemű magnetofonok motor-áramkörei fordulatszám-stabilizáltak, a szabályozási időállandó nagysága és a viszonylag kis lendkerék miatt a hirtelen telepfeszültség változások „nyávogást” idéznek elő.

Az adapter alkalmas 6 és 9 V-os teles rádiók és magnetofonok hálózatról történő üzemeltetésére. A külön telepről működő motorú, ill. erősítőjű magnetofonoknál az adaptert a motor telepe helyett használjuk, mert az utóbbi a nagyobb fogyasztó.

Az adapteres üzem módnál a telepeket a készülékünkben hagyhatjuk, puffer üzemben. Ha a készülék akkumulátoros, akkor a puffer üzemmód különösen előnyös, mivel az adapter

közben tölti is a cellákat. Mindenkor a feszültség-polaritás helyes csatlakoztatását tartjuk legfontosabb tényezőnek, mert a fordított polaritással betáplált feszültség tönkre teheti a készülék tranzisztorait.

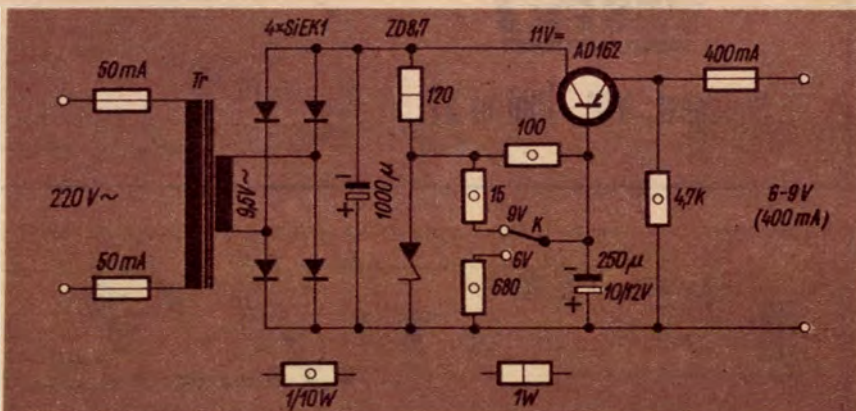
Az ábrán a teleppótló kapcsolási rajza látható. A felhasznált alkatrészekkel szemben nincs különösebb követelmény. Az áteresztő tranzisztor az elkészített teleppótlóban AD 162-es. Megfelelő még bármilyen nagyobb teljesítményű, a szaküzletben kapható PNP tranzisztor (ASZ 1015, ASZ 1016, ASZ 1017, ASZ 1018, AD 1002 stb.). Az egyenirányító diódák SIEK 1 típusúak, de azok az AY és GDK sorozatú diódák bármelyikével

Az adapterhez szükséges hálózati transzformátor elkészítéséhez a közis-

$$\text{mert } n_p = \frac{50}{q}; n_{sz} = 1,05 \frac{50}{q} \text{ vol-}$$

tonkénti menetszámot megadó képleteket alkalmazzuk. A huzalátmérő 0,1 mm átmérőjű zománcozott rézhuzal. A méreteiben igen kicsi és gazdaságos szalagtekercsel (hiperszil) vasmag használata esetén (a vas méretétől függetlenül) a **voltonkénti menetszám**; primer = 2,25, szekunder = 2,57. A vasmag keresztmetszetét a 400 mA-es terhelő áram figyelembevételével válasszuk meg ($q = 5-7 \text{ cm}^2$).

Biztosítékot minden esetben te-

helyettesíthetők. A teleppótló elvi működéséből eredően a kimeneten levő feszültségértéket az áteresztő tranzisztor bázisfeszültsége határozza meg. Az áteresztő tranzisztor bázisfeszültségét szolgáltató Zener dióda feszültsége 9 V-os. Ilyen feszültségű Zener dióda nem mindig kapható, viszont segíthetünk magunkon három darab Zener dióda sorbakötésével. A több diódából álló Zener-lánc stabilitása — a különböző hőfoktényezők miatt — egyben nagyobb is mint egy diódáé.

gyünk a kimeneti csatlakozás elé, hogy az esetleges rövidzár ne tehesse tönkre az áteresztő tranzisztorát. A transzformátort jó szigetelésű vezetékkel csatlakoztassuk a hálózathoz. A kimenő csatlakozást (6-9 V) elhasznált 9 V-os telep patentiével oldhatjuk meg. Így egyben biztosított lesz a polaritás-helyes csatlakozás. Az áramkör egyszerűsége és a felhasznált alkatrészek méreteinek változatlansága révén a megépítéshez magyarul az ábrák nem szükségesek. Az egész áramkör egy 2 mm vastag, 40×60 mm-es novotex lapon elfér. Az egyes csatlakozási pontoknál a **szereplőlapba** üssünk 3×5-ös csőszegecset, s azokhoz forrassuk az alkatrészeket, ill. az összekötő huzalokat. A novotex lap közvetlenül a transzformátorra szerelhető, s az egyben a borító doboz mechanikus rögzítésére is szolgálhat. Mivel hálózatról működő berendezést készítenek, ügyeljünk arra, hogy munka közben a 220 V-os feszültség ne okozhasson balesetet!

MOCSÁRI GÁBOR

Ötletdíja 250,— Ft-os vásárlási utalvány.

Folytatás a 25. oldalról.

a műszer árnyékolását is biztosítja. Az alkatrészekről csak annyit, hogy a potméterek, trimmer-potencióméterek, az elektrolitkondenzátorok 10/12 V-osak.

A tranzisztor is tartalmazó kapcsoláshoz áramforrás is szükséges. Amennyiben a fehallgató kontrollesatlakozó aljzata több pólusú és a meleg vezeték kivezetési pontján kívül van még legalább egy szabad csatlakozó pólus — úgy az áramellátást megoldhatjuk a magnetofonról is.

V. P.

4

ÖTLETPARÁDÉ * ÖTLETPARÁDÉ * ÖTLETPARÁDÉ

NEMZETKÖZI

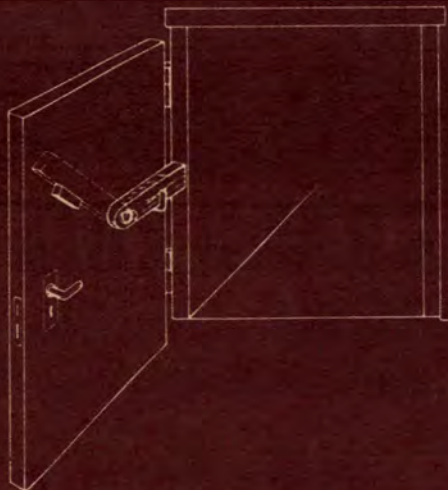

ÖTLETPARÁDÉ

A csiszolópapírt és -vásznot sokan ollóval vagy kézzel darabolják. Pedig tudni való, hogy a szemcsés papír (vászon) tönkreteszi az ilyen vágószerszámok életét. Fekteszünk a szemcsés felével lefelé fordított (képünkön az ellenkezője látható) csiszolópapírra fűrészlapot (pl. a rókafarkú fűrész lapját), s mellette letéphetjük a szükséges darabot.

Sok helyen széket, tégladarabot stb. tesznek a kinyitott ajtó elé, hogy azt a huzat ne csapja be. Az ajtó belső oldalára elforgathatóan rögzítünk 30–35 cm hosszú lécet (alátéttel, facsavarral) úgy, hogy az nekitámaszkodjék az ajtótoknak. A léc tok felőli végére előzőleg ragasszunk 1–3 mm vastag nemezcsíkot. Lebillenésének megakadályozására üssünk az ajtólapba egy kampószeget, a másik oldalra – támasztékul – pedig egy kisebb lécdarabot.

Gyalupad hiányában is pillanatok alatt gyalulható a deszka, ha azt pillanatszorítóval rögzítjük a famunkához szükséges bakhoz. A bak egyik végén – a deszkalap két oldalára – csavar és szárnyasanya segítségével fa-„nyelveket” erősítünk, közéjük helyezzük a gyalulandó fát, s a pillanatszorítóval összeszorítjuk. Még nagyobb biztonságot ad, ha – hasonló módszerrel – a gyalulandó deszka másik végét is rögzítjük.

Lemezvágó olló szárára húzzunk a rugót helyettesítő gumicsövet. Így a vágás is könnyebb lesz, sőt azt is elkerülhetjük, hogy a lemezvágó két szára becsipje kezünket. Ha a gumicső olyan hosszú, hogy teljesen felhúzzhatjuk az olló szárait, szigetelt nyelvű lemezvágó ollóhoz jutunk.

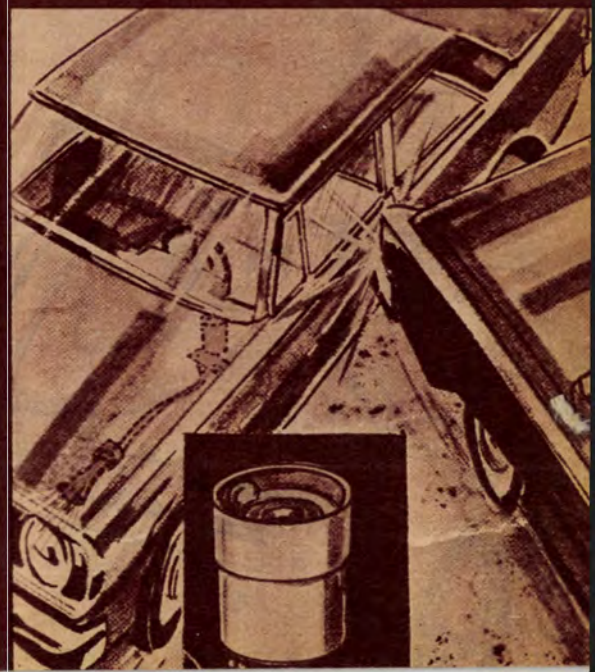
Festékek, vagy folyadékok keverésekor alkalmazhatjuk az itt látható módszert. A vödör szélére és a fúrófej peremére fóliazacskót kötözünk, úgy a folyadék nem fröcskölődik ki. A keveredés mértékét közben figyelhetjük, hiszen a fólia átlátszó.

A kertben falhoz ideiglenesen támasztott létra csúszását megakadályozhatjuk, ha alsó fokaira villát kötözünk, s ezt a földbe szúrjuk. A villa hegye kb. 4–5 cm-rel érjen túl a létra végén.

Autósok öröme, tolvajok, rongálók réme ez a készülék, mert az autó legkisebb megmozdítására megszólaltatja az autókürtöt. A kürt addig szól, míg gazdája a helyszínre nem érkezik. A képünkön látható szellemes megoldás lényege egy olyan műanyagdoboz, melynek alja kúposan végződik és felső része belül peremes. Célszerű a dobozt a műszerfal alá helyezni. A kúpos végződés aljába szereljük két érintkezőt, s azokat kössük a kürt áramkörébe. Belül, a peremre helyezzük az acélgolyót. A kocs megmozdítására az acélgolyó a peremről a doboz kúpos végébe esik, zárja az áramkört és megszólal a kürt. Az autó használatakor az acélgolyót vegyük ki.

Hazánk felszabadulásának ünnepe-
pén az úttörők minden évben
nagy roller-versenyt rendeznek.
Bár közkedvelt játék a rollere-
zés, de megjelent vetélytársa is, a
gyerekek által eskábált, egyszerűsi-
tett gokart. Olyannyira leegyszerűsi-
tett (deszkalapra szerelt négy golyós-
csapágy és „motorként” egy másik
fiú), hogy az már veszélyes is.

Szem előtt tartva a járókelők — és
nem utolsósorban a kis versenyzők
— testi épségét, ismertetünk egy „bal-
esetbiztos” kis gokartot. Úttörő bar-
kács-szakkörök is elkészíthetik, s
egy új versenyág „úttörői” lehetnek,
ha a negyedszázados felszabadulási
rollerverseny mellett gokart bemuta-
tót is rendeznek.

A rajzon csak a jármű összeállí-
tása látható. Az alkatrészek melletti
számok alapján a pontos méreteket
a táblázatban adtuk meg.

Az építést

a járművet alkotó darabok kirajzolá-
sával kezdjük, majd a megadott mé-
retek szerint kifűrészeljük a megszer-
kesztett alvázat (1), a keréktartókat
(2), a merevítő lapokat (3), az ülést
(4), a támlát (5), a két oldallapot (6),
a hátlapot (7), a tartólécet (8) és a
keretlécet (9). A két oldallap trapéz-
alakú, ferde oldalai a 490 mm hosz-
szú oldallal 45°-os szöveget zárnak be.
Keményfa deszkából készítjük el a
féktartó bakot (10). Ha nincs 50 mm
vastag anyagunk, megfelel két 1"-os
(25 mm) deszka is, amelyeket össze-

„GRAND PRIX”

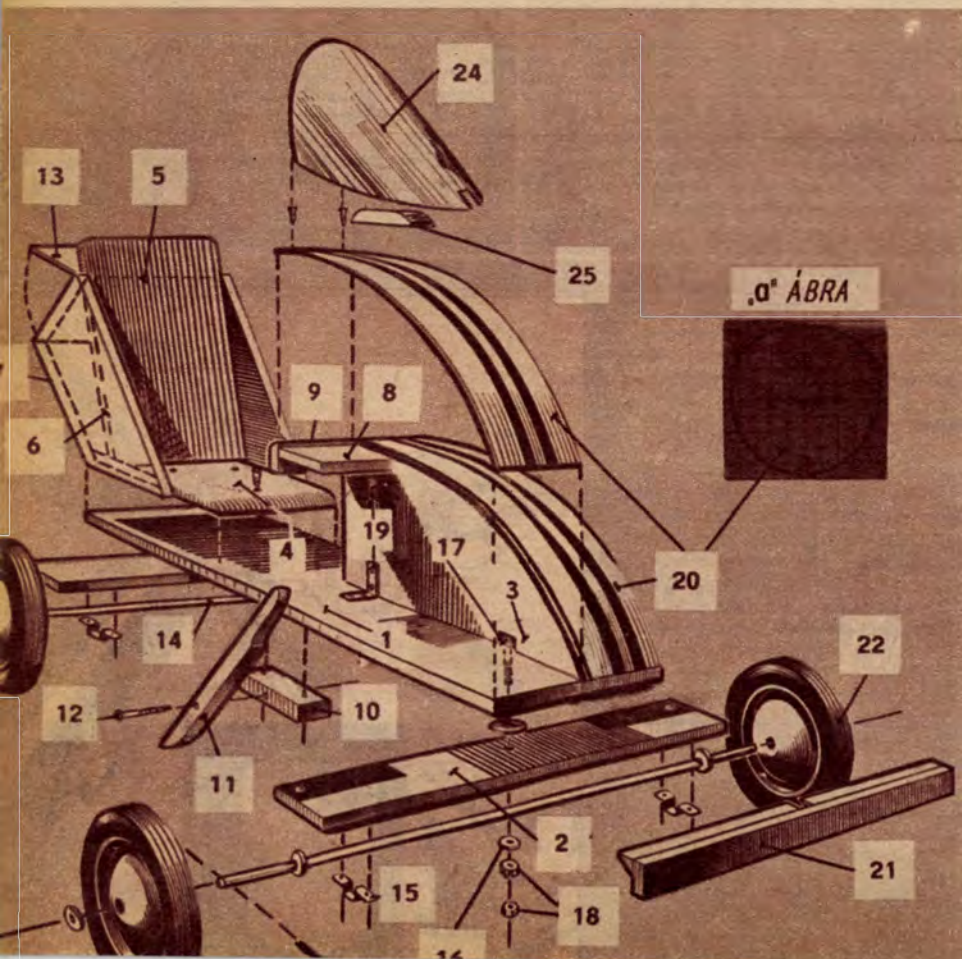
gokart úttörőknek

ragasztunk. Száradás után az anyag-
ba — kb. 65 mm mélyen — 9 mm át-
mérőjű lyukat fúrunk. Szintén ke-

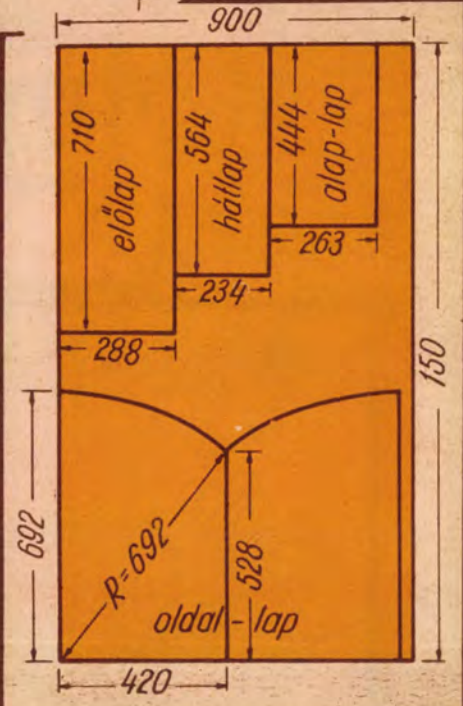
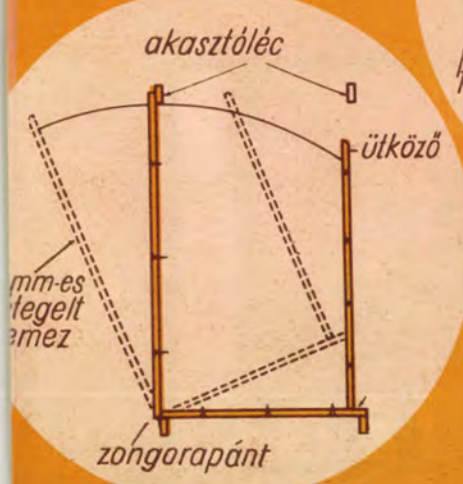
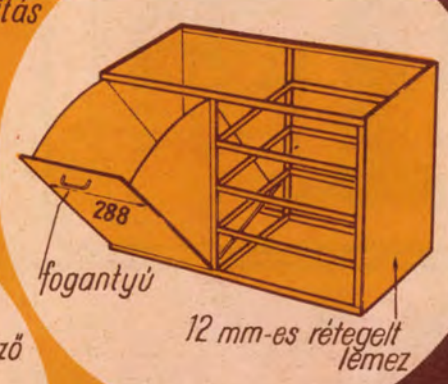
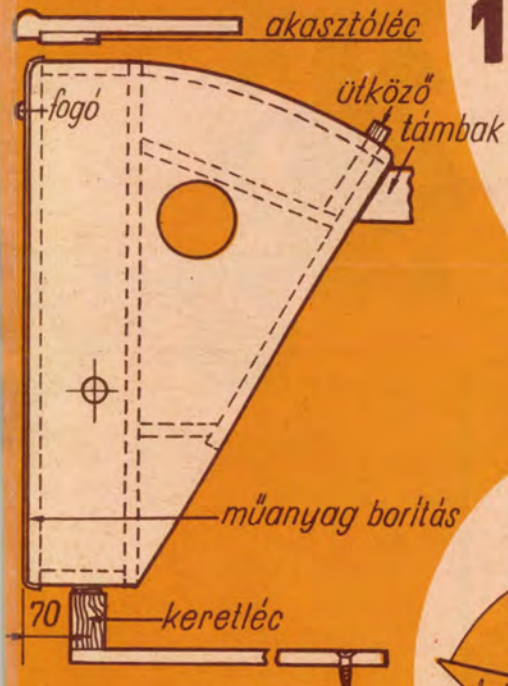
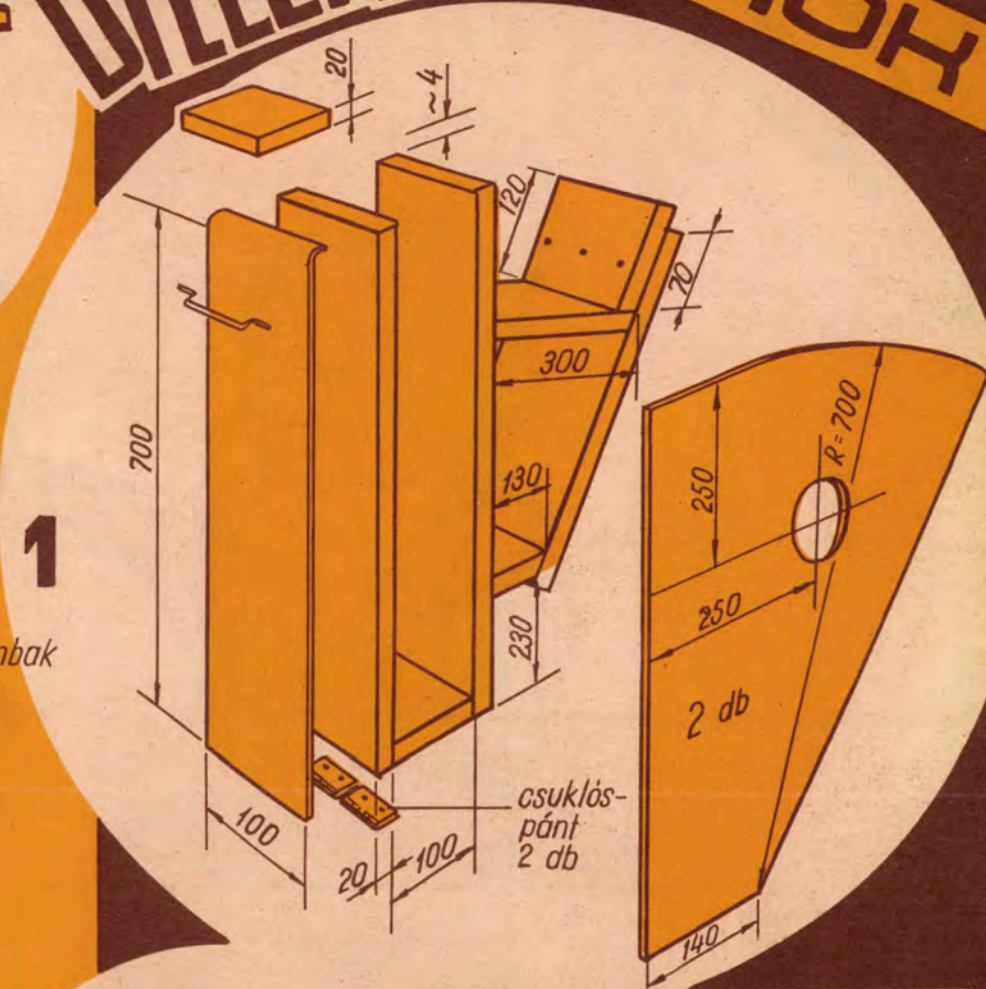
ményfából készítjük el a fékkart (11)
is, majd az ábra szerint végére vas-
tag gumit (lehet használt kerékpár
külső is) szegélünk. Így fékünk jó ha-
tásfokú lesz. A kart — a gumizott vé-
gétől 140 mm-re — középen \varnothing 8,5
mm-es fúróval átfúrjuk és egy M8-as
(12) csavarral a tartóbak furatába be-
ragasztjuk epokittel, majd a szerel-
vényt az alváz alá csavarozzuk. Ez-
után az ülést (4) csavarozzuk az al-
vázra. A két oldallapot a 45°-os olda-
lalnál fogva illesztjük az ülés szélé-
hez és az alvázhhoz. Az üléstámlát
(5) úgy helyezzük a két oldallap kö-
zé, hogy az az üléssel 90°-nál nagyobb
szöveget alkosson. A helyére illesztett
támlát epokittel vagy csontenyvel
beragasztjuk és két facsavarral meg-
erősítjük. A hátlap (7) szintén a két
oldallap közé kerül. A „csomagtartó”
fedőlapját (13) vágjuk ki. Két darab
csuklóspánttal a hátlaphoz erősítjük,
majd kipróbáljuk, jól zár-e.

A keréktartó (2)

hossztengelyének közepétől 15 mm-
re, 10,5 mm átmérőjű, a két végére
5 mm átmérőjű furatot készítünk. E
két szélső lyukba font műanyag (szil-
on) kötelet fűzünk. Ez lesz a „kor-
mány”. A két tengelyt (14) 9 mm át-
mérőjű gömbvasból készítjük. Vé-
geiktől 72 mm-re egy-egy alátétet
(16) hegesztünk, s a sasszegek (23)
részére 3,5 mm átmérőjű lyukat fú-
runk. A tengelyeket két-két darab
kengyellet (15) erősítjük a tartóra. A
kengyeleket 2 mm vastag vaslemezből
úgy hajlítjuk meg, hogy a felerő-

BILLENŐ FIGYŐK

2

ZERMESTER

ÁRA: 4, — F

Részletes ismertetés a 32. oldalon

Tiszai Vegyi Kombinát

Tiszai Vegyi Kombinát

Tiszai Vegyi Kombinát

